

MINISTERIET FOR FLYGTNINGE
INDVANDRERE OG INTEGRATION

Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 2. juni 2008
Kontor: Udlændingelovskonto-
ret
J.nr.: 2008/4011-255
Sagsbeh.: HBS
Fil-navn: UUI 114 + 115

Under henvisning til udvalgets brev af 9. maj 2008 (UUI alm. del – spørgsmål 114 og 115)
fremsendes hermed besvarelsen af spørgsmål nr. ~~4011-255~~ nr. 115.

Birthe Rønn Hornbech

/ Vibeke Hauberg

Dato: 2. juni 2008
Kontor: Udlændingelovskontoret
J.nr.: 2008/4011-255
Sagsbeh.: HBS
Fil-navn: UUI 115 – besvarelse

Besvarelse af spørgsmål nr. 115 stillet af Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik til ministeren for flygtninge, indvandrere og integration den 9. maj 2008 (UUI alm. del).

Spørgsmål:

”Ministeren bedes oversende de relevante internationale konventioner m.v., der omhandler børns rettigheder i den situation, hvor barnets forældre står til en udvisning fra det aktuelle opholdsland.”

Svar:

Jeg fremsender hermed kopi af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention som blev gennemført i dansk ret ved lov nr. 285 af 29. april 1992 med efterfølgende ændringer.

Jeg fremsender derudover en kopi af FN's Konvention om Barnets Rettigheder og FN's Konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder. Danmark har ratificeret disse konventioner, men de er ikke gennemført ved lov i Danmark.

BKI nr 20 af 11/06/1953 Gældende
Offentliggørelsesdato: 02-07-1953
Udenrigsministeriet

Senere ændringer til forskriften

- BKI nr 12 af 04/04/1955
- BKI nr 25 af 23/05/1957
- BKI nr 27 af 18/06/1962
- BKI nr 67 af 23/11/1964
- BKI nr 17 af 17/02/1965
- BKI nr 43 af 26/06/1967
- BKI nr 75 af 30/07/1968
- BKI nr 55 af 22/03/1972
- BKI nr 47 af 20/07/1972
- BKI nr 38 af 27/05/1977
- BKI nr 72 af 20/09/1985
- BKI nr 17 af 17/02/1989
- BKI nr 41 af 07/04/1989
- BKI nr 33 af 15/03/1990
- BKI nr 83 af 03/09/1992
- BKI nr 120 af 10/10/1996
- BKI nr 90 af 19/06/1997

Den fulde tekst

Bekendtgørelse angående Danmarks ratifikation af konvention til beskyttelse af Menneskerettigheder og grundlæggende Frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4. november 1950 med tilhørende tillægsprotokol, undertegnet i Paris den 20. marts 1952 (* 1)

Efter at Rigsdagen ved beslutning af 20. marts 1953 havde meddelt sit samtykke til Danmarks ratifikation af Konvention til beskyttelse af Menneskerettigheder og grundlæggende Frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4. november 1950, med tilhørende tillægsprotokol, undertegnet i Paris den 20. marts 1952, blev disse ratificeret ved kongelig resolution af 31. marts 1953.

Konventionen og tillægsprotokollen har følgende ordlyd:

KONVENTION TIL BESKYTTELSE AF MENNESKERETTIGHEDER OG GRUNDLÆGGENDE FRIHEDSRETTIGHEDER

I betragtning af, at de Forenede Nationers Plenarforsamling den 10. december 1948 har proklameret verdenserklæringen om menneskerettigheder:

I betragtning af, at denne deklaration tilsigter at sikre en universel og effektiv anerkendelse og overholdelse af de deri omhandlede rettigheder:

I betragtning af, at Det europæiske Råds formål er at tilvejebringe en nærmere forening mellem dets medlemmer, og at en af de måder, hvorpå dette formål skal nås, er opretholdelse og yderligere fremme af menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder:

idet de bekræfter deres dybe tro på disse grundlæggende frihedsrettigheder, som er grundlaget for retfærdighed og fred i verden, og bedst håndhæves på den ene side af et virkeligt demokratisk regeringssystem og på den anden side af en fælles forståelse og en fælles respekt for de menneskerettigheder, hvortil de bekender sig:

idet de, som regeringer i europæiske stater, besjælede af samme ånd og med en fælles arv af politiske traditioner, idealer, respekt for frihed og for lovens suverænitet er besluttet på at tage de første skridt til sikring af den kollektive håndhævelse af disse af de rettigheder, der omhandles i verdenserklæringen:

er de underskrivende regeringer, der er medlemmer af Det europæiske Råd, blevet enige om følgende:

Artikel 1

De høje kontraherende parter garanterer enhver person under deres jurisdiktion de rettigheder og friheder, der angives i denne konventions afsnit 1.

AFSNIT I

Artikel 2

Stk. 1. Ethvert menneskes ret til livet er beskyttet ved lov. Ingen må forsætligt beroves livet undtagen ved fuldbyrdelse af en dødsdom, afsagt af en domstol i tilfælde, hvor der ved lov er fastsat dødsstraf for den pågældende forbrydelse.

Stk. 2. Berøvelse af livet betragtes ikke som foregået i modstrid med denne artikel, når den er en følge af magtanvendelse, der ikke går ud over det absolut nødvendige:

- a) for at forsvare nogen mod retstridig overlast;
- b) for at iværksætte en lovlig anholdelse eller forhindre flugt fra lovlig forvaring;
- c) i retsmæssig foretagen undertrykkelse af fredsforstyrrende optøjer eller opstand.

Artikel 3

Ingen må underkastes tortur og ej heller umenneskelig eller værdende behandling eller straf.

Artikel 4

Stk. 1. Ingen må holdes i slaveri eller trældom.

Stk. 2. Ingen må beordres til at udføre tvangs- eller pligtarbejde.

Stk. 3. Ved anvendelse af denne artikel omfatter udtrykket »tvangs- eller pligtarbejde« ikke:

- a) arbejde, som almindeligvis forlanges udført under forvaring i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 5 i nærværende konvention, eller under betinget løsladelse fra sådan forvaring;
- b) tjeneste af militær karakter eller, i de lande, hvor militærmagtelse af samvittighedsgrunde anerkendes, forsåvidt angår personer, der er militærmægtede af samvittighedsgrunde, tjeneste, der udkræves i stedet for tvungen militærtjeneste;
- c) tjeneste, der pålægges i tilfælde af nødstilstand eller ulykker, der truer samfundets eksistens eller velfærd;
- d) arbejde eller tjeneste, der udgør en del af normale borgerlige forpligtelser.

Artikel 5

Stk. 1. Enhver har ret til frihed og personlig sikkerhed.

Ingen må beroves friheden undtagen i følgende tilfælde og i overensstemmelse med den ved lov foreskrevne fremgangsmåde:

- a) lovlig forvaring af en person eller domfældelse af en kompetent domstol;
- b) lovlig anholdelse eller forvaring for ikke-efterkommelse af en domstols lovlige påbud eller for at sikre opfyldelsen af en ved lov foreskrevet forpligtelse;
- c) lovlig anholdelse eller forvaring af en person med det formål at stille ham for den kompetente retlige myndighed, når der er begrundet mistanke om, at han har foretaget en retstridig handling, eller rimelig grund til at anse det for nødvendigt at hindre ham i at foretage en retstridig handling eller i at flygte efter at have fuldbyrdet en sådan;
- d) forvaring af en mindreårig ifølge lovlig kendelse med det formål at føre tilsyn med hans opdragelse eller for at stille ham for den kompetente myndighed;
- e) lovlig forvaring af personer for at hindre spredning af smitsomme sygdomme, af personer, der er mentalt abnorme.

- drankere, narkotikere eller vagabonder;
- f) lovlig anholdelse eller forvaring af en person for at hindre ham i uretmæssigt at trænge ind i landet eller af en person, mod hvem udvisnings- eller udleveringssag er svævende.

Stk. 2. Enhver, der anholdes, skal ufortøvet på et sprog, som han forstår, underrettes om grundene til anholdelsen og om enhver mod ham rettet anklage.

Stk. 3. Enhver, der anholdes eller tages i forvaring i henhold til bestemmelserne i denne artikels stk. 1 c), skal ufortøvet stilles for en dommer eller anden øvrighedsperson, der ved lov er bemyndiget til at udøve domsmyndighed, og skal være berettiget til rettergang inden for en rimelig frist, eller til at løslades i afventning af rettergang. Løsladelsen kan gøres betinget af sikkerhed for, at den pågældende giver møde under rettergangen.

Stk. 4. Enhver, der berøves friheden ved anholdelse eller forvaring, skal være berettiget til at tage skridt til, at der af en domstol træffes hurtig afgørelse om lovligheden af hans forvaring, og at hans løsladelse beordres, hvis forvaringen ikke er retsmæssig.

Stk. 5. Enhver, der har været genstand for anholdelse eller forvaring i modstrid med bestemmelserne i denne artikel, har ret til erstatning.

Artikel 6

Stk. 1. Enhver skal, når der skal træffes afgørelse enten i en strid om hans borgerlige rettigheder og forpligtelser eller angående en mod ham rettet anklage for en forbrydelse, være berettiget til en retfærdig og offentlig rettergang inden en rimelig frist for en ved lov oprettet uafhængig og upartisk domstol. Dom skal afsiges i offentligt møde, men pressen og offentligheden kan udelukkes helt eller delvis fra retsforhandlingerne af hensyn til sædeligheden, den offentlige orden eller den nationale sikkerhed i et demokratisk samfund, når det kræves af hensynet til mindreårige eller til beskyttelse af parternes privatliv, eller under særlige omstændigheder i det efter rettens mening strengt nødvendig omfang, når offentlighed ville skade retfærdighedens interesser.

Stk. 2. Enhver, der anklages for en lovovertrædelse, skal anses for uskyldig, indtil hans skyld er bevist i overensstemmelse med loven.

Stk. 3. Enhver, der er anklaget for en lovovertrædelse, er i særdeleshed berettiget til:

- a) ufortøvet at modtage udførlig underretning på et sprog, som han forstår, om arten af og årsagen til den anklage, der er rejst mod ham;
- b) at få tilstrækkelig tid og lejlighed til at forberede sit forsvar;
- c) at forsvare sig personligt eller ved bistand af en sagfører, som han selv har valgt, og, hvis han ikke har tilstrækkelige midler til at betale sagførerbistand, at modtage den uden betaling, når retfærdighedens interesser kræver det;
- d) at afhøre eller lade afhøre imod ham forte vidner og at få vidner i hans interesse tilsagt og afhørt på samme betingelser som vidner, der føres imod ham;
- e) at få vederlagsfri bistand af en tolk, hvis han ikke forstår eller taler det sprog, der anvendes i retten.

Artikel 7

Stk. 1. Ingen kan kendes skyldig i strafbar lovovertrædelse på grund af en handling eller undladelse, der ikke udgjorde en strafbar overtrædelse af national eller international ret på den tid, da den blev begået. Ej heller må der pålægges en strengere straf end den, der var anvendelig på det tidspunkt, da den strafbare lovovertrædelse blev begået.

Stk. 2. Denne artikel præjudicerer ikke rettergang imod og straf af en person for en handling eller undladelse, der på det tidspunkt, da den blev begået, var strafbar ifølge de af civiliserede nationer anerkendte almindelige retsprincipper.

Artikel 8

Stk. 1. Enhver har ret til respekt for sit privatliv og familieliv, sit hjem og sin korrespondance.

Stk. 2. Ingen offentlig myndighed kan gøre indgreb i udøvelsen af denne ret, undtagen forsåvidt det sker i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige tryghed eller landets økonomiske velfærd, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres ret og frihed.

Artikel 9

Stk. 1. Enhver har ret til at tænke frit, til samvittigheds- og religionsfrihed; denne ret omfatter frihed til at skifte religion eller overbevisning såvel som frihed til enten alene eller sammen med andre, offentligt eller privat at udøve sin religion eller overbevisning gennem gudstjeneste, undervisning, religiøse skikke og overholdelse af rituelle forskrifter.

Stk. 2. Frihed til at lægge sin religion eller overbevisning for dagen skal kun kunne underkastes sådanne begrænsninger, som er foreskrevet ved lov og er nødvendige i et demokratisk samfund af hensyn til den offentlige sikkerhed, for at beskytte offentlig orden, sundheden eller sædelighed eller for at beskytte andres ret og frihed.

Artikel 10

Stk. 1. Enhver har ret til ytringsfrihed. Denne ret omfatter meningsfrihed og frihed til at give eller modtage meddelelser eller tanker, uden indblanding fra offentlig myndighed og uden hensyn til grænser. Denne artikel forhindrer ikke stater i at kræve, at radio-, fjernsyns- eller filmforetagender kun må drives i henhold til bevilling.

Stk. 2. Da udøvelsen af disse frihedsrettigheder medfører pligter og ansvar, kan den underkastes sådanne formelle bestemmelser, betingelser, restriktioner eller straffebestemmelser, som er foreskrevet ved lov og er nødvendige i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, territorial integritet eller offentlig sikkerhed, for at forebygge uorden eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden, for at beskytte andres gode navn og rygte eller rettigheder, for at forhindre udspredelse af fortrolige oplysninger, eller for at sikre domsmagtens autoritet og upartiskhed.

Artikel 11

Stk. 1. Enhver har ret til frit at deltage i fredelige forsamlinger og til foreningssfrihed, herunder ret til at oprette og slutte sig til fagforeninger for at beskytte sine interesser.

Stk. 2. Der må ikke gøres andre indskrænkninger i udøvelsen af disse rettigheder end sådanne, som er foreskrevet ved lov og er nødvendige i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige tryghed, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder. Denne artikel skal ikke forhindre, at der pålægges medlemmer af statens væbnede styrker, politi eller forvaltning lovlige indskrænkninger i udøvelsen af disse rettigheder.

Artikel 12

Giftemædige mænd og kvinder har ret til at indgå ægteskab og stifte familie i overensstemmelse med de nationale love, der giver regler om udøvelsen af denne ret.

Artikel 13

Enhver, der krænkes i de ved denne konvention anerkendte rettigheder og friheder, skal have adgang til effektiv oprejsning for en national myndighed, uanset om krænkelsen er begået af personer, der handler på embeds vegne.

Artikel 14

Nydelsen af de i denne konvention anerkendte rettigheder og friheder skal sikres uden forskel på grund af køn, race, farve, sprog, religion, politisk eller anden overbevisning, national eller social oprindelse, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel eller ethvert andet forhold.

Artikel 15

Stk. 1. Under krig eller anden offentlig faretilstand, der truer nationens eksistens, kan enhver af de høje kontraherende parter i det omfang, det er strengt påkrævet af situationen træffe forholdsregler, der gør indgreb i dens forpligtelser ifølge denne konvention, forudsat, at sådanne forholdsregler ikke er ulovlige med dens andre forpligtelser ifølge folkeretten.

Stk. 2. Der kan ikke med hjemmel i denne bestemmelse gøres afvigelse fra art. 2, undtagen med hensyn til berøvelse af livet, der er en følge af lovlige krigshandlinger, og ej heller fra artiklerne 3, 4, stk. 1 og 7.

Stk. 3. Enhver stat, som benytter sig af denne ret til fravigelse, skal holde Det europæiske Råds generalsekretær fuldt underrettet om de forholdsregler, som den således har taget og om grundene dertil. Den skal også underrette Det europæiske Råds generalsekretær, når sådanne forholdsregler er ophørt at virke, og konventionens bestemmelser igen er fuldt ud i kraft.

Artikel 16

Ingen bestemmelse i artiklerne 10, 11 og 14 må anses som værende til hinder for, at de høje kontraherende parter fastsætter indskrænkninger i fremmede statsborgeres politiske virksomhed.

Artikel 17

Ingen bestemmelse i denne konvention må fortolkes som medførende ret for nogen stat, gruppe eller person til at indlade sig på

nøgen virksomhed eller udføre nogen handling, der sigter til at tilintetgøre nogen af de heri nævnte rettigheder og friheder, eller til at begrænse dem i videre omfang, end der er hjemmel for i konventionen.

Artikel 18

De ifølge denne konvention tilladte indskrænkninger i disse rettigheder og friheder må ikke anvendes i noget andet øjemed end det, for hvilket de er foreskrevet.

AFSNIT II

Artikel 19

For at sikre opfyldelsen af de høje kontraherende parter i nærværende konvention påtagne forpligtelser skal der oprettes:

- 1) En europæisk kommission for menneskerettigheder, i det følgende benævnt »Kommissionen«;
- 2) En europæisk domstol for menneskerettigheder, i det følgende benævnt »Domstolen«.

AFSNIT III

Artikel 20

Kommissionen består af et antal medlemmer svarende til antallet af de høje kontraherende parter. Der må ikke være to kommissionsmedlemmer, som er statsborgere i samme stat.

Artikel 21

Stk. 1. Medlemmerne af Kommissionen vælges af ministerudvalget ved absolut flertal på grundlag af en af Den rådgivende Forsamlings præsidium opstillet navneliste; hver gruppe af de høje kontraherende parters repræsentanter i Den rådgivende Forsamling skal foreslå tre kandidater, hvoraf mindst to af dens egen nationalitet.

Stk. 2. I videst muligt omfang skal samme fremgangsmåde følges ved komplettering af Kommissionen i tilfælde, hvor andre stater senere tiltræder denne konvention, samt ved besættelsen af lejlighedsvis ledige pladser.

Artikel 22

Stk. 1. Kommissionens medlemmer vælges for et tidsrum på seks år. De kan genvælges. Forsåvidt angår de medlemmer, der vælges ved det første valg, skal dog syv medlemmers funktionstid udløbe efter tre års forløb.

Stk. 2. De medlemmer, hvis funktionstid udløber efter forløbet af begyndelsesperioden på tre år, vælges ved lodtrækning, der foretages af Det europæiske Råds generalsekretær umiddelbart efter, at det første valg har fundet sted.

Stk. 3. Et medlem af Kommissionen, som vælges i stedet for et medlem, hvis funktionstid ikke er udløbet, skal beklæde hvervet for den resterende del af forgængerens funktionstid.

Stk. 4. Kommissionens medlemmer skal beklæde hvervet, indtil andre er valgt i deres sted. Efter at sådant valg har fundet sted, skal de fortsætte behandlingen af de sager, som de allerede har påbegyndt.

Artikel 23

Kommissionsmedlemmerne har sæde i Kommissionen som individuelle personer.

Artikel 24

Enhver af de høje kontraherende parter kan gennem Det europæiske Råds generalsekretær for Kommissionen indbringe ethvert påstået brud på konventionens bestemmelser foretaget af en anden høj kontraherende part.

Artikel 25

Stk. 1. Kommissionen kan modtage andragender, stilet til Det europæiske Råds generalsekretær, fra enhver person, enhver ikke-gouvernemental organisation eller gruppe af enkeltpersoner, der hævder af en af de høje kontraherende parter at være blevet krænket i de ved denne konvention anerkendte rettigheder, forudsat at den høje kontraherende part, mod hvem klagen rettes, har erklæret, at

den anerkender Kommissionens kompetence til at modtage sådanne andragender. De af de høje kontraherende parter, der har udstedt en sådan erklæring, forpligter sig til ikke på nogen måde at lægge hindringer i vejen for den effektive udøvelse af denne ret.

Stk. 2. Sådanne erklæringer kan udstedes for et bestemt tidsrum.

Stk. 3. Erklæringerne skal deponeres hos generalsekretæren for Det europæiske Råd, der skal oversende genparter til de høje kontraherende parter samt offentliggøre dem.

Stk. 4. Kommissionen kan kun udøve de i denne artikel omhandlede beføjelser, når mindst seks høje kontraherende parter er bundet ved erklæringer udstedt i overensstemmelse med stk. 1-3.

Artikel 26

Kommissionen må kun optage sagen til behandling, når alle hjemlandets retsmidler er blevet udtomt i overensstemmelse med de af folkeretten almindeligt anerkendte regler og indenfor et tidsrum af seks måneder fra den dato, på hvilken hjemlandets endelige afgørelse blev truffet.

Artikel 27.

Stk. 1. Kommissionen må ikke behandle noget i henhold til artikel 25 forelagt andragende, som

- a) er anonymt,
- b) i det væsentlige er identisk med en sag, der allerede er blevet undersøgt af Kommissionen eller allerede har været underkastet anden form for international undersøgelse eller afgørelse og ikke indeholder nye oplysninger af betydning.

Stk. 2. Kommissionen skal afvise et andragende, der forelægges den i henhold til art. 25, når den anser det for uforeneligt med bestemmelserne i nærværende konvention, for åbenbart ugrundet eller for at være misbrug af retten til at rette henvendelse til Kommissionen.

Stk. 3. Kommissionen skal afvise enhver sag, der indbringes for den, når den anser den for uforenelig med det i art. 26 anførte.

Artikel 28

Når Kommissionen antager en sag, der er indbragt for den, skal den:

- a) med henblik på at udrede kendsgerningerne foretage en gennemgang af sagen i forening med parternes repræsentanter, og om nødvendigt foranstalte en undersøgelse, til hvis effektive gennemførelse vedkommende stater skal stille alle midler til rådighed eller at have drøftet spørgsmålet med Kommissionen;
- b) stille sig til rådighed for vedkommende parter med det formål at opnå en mindelig løsning af sagen på grundlag af respekt for menneskerettighederne som defineret i denne konvention.

Artikel 29

Stk. 1. Kommissionen skal udføre de i artikel 28 nævnte funktioner ved en underkommission bestående af syv kommissionsmedlemmer.

Stk. 2. Hver af vedkommende parter kan udpege en person til medlem af denne underkommission.

Stk. 3. De øvrige medlemmer vælges ved lodtrækning i overensstemmelse med de i Kommissionens forretningsorden foreskrevne regler.

Artikel 30

Hvis det lykkes underkommissionen at udvirke en mindelig løsning i overensstemmelse med artikel 28, skal den udarbejde en beretning, der skal sendes til vedkommende stater, til Ministerudvalget og til Det europæiske generalsekretær til offentliggørelse. Denne beretning skal indskrænke sig til en kort konstatering af kendsgerningerne og den løsning, der er opnået.

Artikel 31

Stk. 1. Hvis en løsning ikke opnås, skal Kommissionen udarbejde en beretning om kendsgerningerne og anføre sin opfattelse med hensyn til, om disse åbenbarer, at vedkommende stat har brudt sine forpligtelser ifølge konventionen. Samtlige kommissionsmedlemmers opfattelse af dette punkt kan anføres i beretningen.

Stk. 2. Beretningen skal oversendes til Ministerudvalget. Den skal også oversendes til vedkommende stater, der ikke er berettiget til at offentliggøre den.

Stk. 3. Ved oversendelsen af beretningen til Ministerudvalget kan Kommissionen stille sådanne forslag, som den finder egnede.

Artikel 32

Stk. 1. Hvis sagen ikke indbringes for Domstolen i overensstemmelse med artikel 48 i denne konvention indenfor et tidsrum af tre måneder fra datoen for beretningens oversendelse til Ministerudvalget, skal Ministerudvalget med to tredjedels flertal af de medlemmer, der er berettiget til at sidde i Udvalget, afgøre, om der foreligger en krænkelse af konventionen.

Stk. 2. I bekræftende fald skal Ministerudvalget fastsætte en frist, indenfor hvilken vedkommende høje kontraherende part skal træffe de forholdsregler, som Ministerudvalgets afgørelse medfører.

Stk. 3. Hvis vedkommende høje kontraherende part ikke har truffet tilfredsstillende forholdsregler indenfor den foreskrevne frist, skal Ministerudvalget med det i stk. 1 nævnte flertal afgøre, hvilken virkning der skal tillægges dets oprindelige afgørelse, og offentliggøre beretningen.

Stk. 4. De høje kontraherende parter forpligter sig til at betragte enhver afgørelse, som Ministerudvalget måtte træffe i medfør af stk. 1-3 som bindende.

Artikel 33

Kommissionens møder holdes for lukkede døre.

Artikel 34

Kommissionen træffer sine afgørelser ved flertal af de medlemmer, der er til stede og afgiver stemme; underkommissionen træffer sine afgørelser ved flertal af sine medlemmer.

Artikel 35

Kommissionen holder møder, når omstændighederne kræver det. Møderne sammenkaldes af Det europæiske Råds generalsekretær.

Artikel 36

Kommissionen fastsætter sin egen forretningsorden.

Artikel 37

Kommissionens sekretariat stilles til rådighed af det europæiske Råds generalsekretær.

AFSNIT IV

Artikel 38

Den europæiske Menneskerettighedskomstol skal bestå af et antal dommere svarende til antallet af medlemmer af Det europæiske Råd. Der må ikke være to dommere, som er statsborgere i samme stat.

Artikel 39

Stk. 1. Medlemmerne af Domstolen vælges af Den rådgivende Forsamling ved flertal på grundlag af en liste over personer, der er opstillet af Det europæiske Råds medlemsstater, hvert medlem opstiller tre kandidater, hvoraf mindst to af deres egen nationalitet.

Stk. 2. I videst muligt omfang skal samme fremgangsmåde følges ved komplettering af Domstolen i tilfælde af, at nye medlemmer optages i Det europæiske Råd, samt ved besættelsen af lejlighedsvis ledige pladser.

Stk. 3. Kandidaterne skal nyde den højeste moralske anseelse og må enten besidde de kvalifikationer, der kræves for udnævnelse til de overordnede dommerembeder eller være retskyndige af anerkendt sagkundskab.

Artikel 40

Stk. 1. Domstolens medlemmer vælges for et tidsrum på ni år. De kan genvælges. Forsåvidt angår de medlemmer, der vælges ved første valg, skal dog fire medlemmers funktionstid udløbe efter tre års forløb og yderligere fire medlemmers funktionstid efter seks års forløb.

Stk. 2. De medlemmer, hvis funktionstid udløber efter forløbet af begyndelsesperioderne på tre og seks år, vælges ved lodtrækning, der foretages af generalsekretæren umiddelbart efter, at første valg har fundet sted.

Stk. 3. Et medlem af Domstolen, som vælges i stedet for et medlem, hvis funktionstid ikke er udløbet, skal beklæde hvervet for den resterende del af forgængerens funktionstid.

Stk. 4. medlemmerne af Domstolen skal beklæde hvervet, indtil andre er valgt i deres sted. Efter at sådant valg har fundet sted, skal de fortsætte med at behandle de sager, som de allerede har påbegyndt.

Artikel 41

Domstolen vælger sin præsident og vicepræsident for et tidsrum af tre år. De kan genvælges.

Artikel 42

Medlemmerne af Domstolen modtager for hver dag, de gør tjeneste, en godtgørelse, der fastsættes af Ministerudvalget.

Artikel 43

I behandlingen af enhver sag, der indbringes for Domstolen, skal 7 dommere deltage. Som selvskrevne medlemmer af retten deltager de dommere, der er statsborgere i de stater, der er parter i konflikten. Gives intet sådant selvskrevet medlem, har vedkommende part ret til at udnævne en dommer. De andre dommere vælges ved lodtrækning, der foretages af præsidenten, før sagen påbegyndes.

Artikel 44

Kun de høje kontraherende parter og Kommissionen er berettigede til at indbringe en sag for Domstolen.

Artikel 45

Domstolens kompetence udstrækker sig til alle sager vedrørende fortolkning og anvendelse af nærværende konvention, som de høje kontraherende parter eller Kommissionen indbringer for den i overensstemmelse med artikel 48.

Artikel 46

Stk. 1. Enhver af de høje kontraherende parter kan nårsomhelst erklære, at den i alle sager vedrørende fortolkning og anvendelse af nærværende konvention anerkender Domstolens kompetence som bindende ipso facto og uden særlig overenskomst.

Stk. 2. De ovennævnte erklæringer kan afgives ubetinget, eller på betingelse af gensidighed i forholdet til flere eller visse andre høje kontraherende parter eller for et bestemt tidsrum.

Stk. 3. Disse erklæringer deponeres hos Det europæiske Råds generalsekretær, der skal oversende genparter af dem til de høje kontraherende parter.

Artikel 47

Domstolen kan kun behandle en sag, efter at Kommissionen har fastslået, at bestræbelser på at opnå en mindelig overenskomst har været forgæves, og inden for det i artikel 32 bestemte tidsrum på tre måneder.

Artikel 48

Nedennævnte kan indbringe en sag for Domstolen, forudsat at vedkommende høje kontraherende part, hvis der kun er een, eller vedkommende høje kontraherende parter, hvis der er flere end een, er obligatorisk underkastet Domstolens myndighed eller, hvis det ikke er tilfældet, med samtykke af vedkommende høje kontraherende part, hvis der kun er een, eller af vedkommende høje kontraherende parter, hvis der er flere end een:

- a) Kommissionen;
- b) en høj kontraherende part, hvis statsborger angives at være krænkede;
- c) en høj kontraherende part, der har indbragt sagen for Kommissionen;
- d) en høj kontraherende part, mod hvilken klagen blev rejst.

Artikel 49

Domstolen afgør selv tvistigheder med hensyn til sin kompetence.

Artikel 50

Hvis Domstolen finder, at en afgørelse eller en forholdsregel truffet af en retlig eller anden myndighed, henhørende under en af de høje kontraherende parter er helt eller delvis i strid med de af nærværende konvention følgende forpligtelser, og hvis den nævnte parts interne ret kun tillader delvis skadesløsholdelse for følgerne af denne afgørelse eller forholdsregler, skal Domstolens afgørelse om nødvendigt indromme den forurettede part passende erstatning.

Artikel 51

Stk. 1. Domstolens afgørelse skal ledsages af grunde.

Stk. 2. Hvis afgørelsen helt eller delvis ikke repræsenterer dommernes enstemmige mening, er enhver dommer berettiget til at afgive særskilt votum.

Artikel 52

Domstolens afgørelse er endelig.

Artikel 53

De høje kontraherende parter forpligter sig til at rette sig efter Domstolens afgørelse i enhver sag, som de er parter i.

Artikel 54

Domstolens afgørelse oversendes til Ministerudvalget, der skal våge over dens fuldbyrdelse.

Artikel 55

Domstolen fastsætter selv sin forretningsorden og giver selv regler om proceduren.

Artikel 56

Stk. 1. Det første valg af Domstolens medlemmer skal finde sted, når de i artikel 46 nævnte erklæringer fra de høje kontraherende parter har nået et antal af 8.

Stk. 2. Ingen sag kan indbringes for Domstolen før dette valg.

AFSNIT V

Artikel 57

På anmodning af Det europæiske Råds generalsekretær skal enhver af de høje kontraherende parter give nærmere oplysning om, hvorledes den pågældende stats interne lovgivning sikrer den effektive gennemførelse af bestemmelserne i denne konvention.

Artikel 58

Udgifterne til Kommissionen og Domstolen udredes af Det europæiske Råd.

Artikel 59

Medlemmerne af Kommissionen og af Domstolen skal under udøvelsen af deres funktioner nyde de rettigheder og immuniteter, der omhandles i artikel 40 i statuten for Det europæiske Råd og i de ned hjemmel i denne bestemmelse indgaaede overenskomster.

Artikel 60

Ingen bestemmelse i denne konvention må fortolkes som en begrænsning i eller afvigelse fra nogen af de menneskerettigheder og

grundlæggende frihedsrettigheder, som måtte være tilsikret i henhold til en høj kontraherende parts lovgivning eller i henhold til anden overenskomst, den er part i.

Artikel 61

Ingen bestemmelse i denne konvention skal præjudicere de beføjelser, der ved Det europæiske Råds statut er tillagt Ministerudvalget.

Artikel 62

Bortset fra særlig aftale giver de høje kontraherende parter afkald på at påberåbe sig traktater, overenskomster eller deklARATIONER, der består mellem dem, til i form af en stævning at forelægge en tvist om fortolkning eller anvendelse af denne konvention, til afgørelse på anden måde end i denne konvention bestemt.

Artikel 63

Stk. 1. Enhver stat kan ved sin ratifikation eller nærsomhelst derefter ved en til Det europæiske Råds generalsekretær stilet notifikation erklære, at nærværende konvention skal udstrækkes til alle eller nogle af de områder, for hvis internationale forbindelser den er ansvarlig.

Stk. 2. Konventionen skal udstrækkes til det område eller de områder, der nævnes i notifikationen, fra den 30te dag efter, at Det europæiske Råds generalsekretær har modtaget denne notifikation.

Stk. 3. Bestemmelserne i nærværende konvention skal imidlertid i sådanne områder anvendes med skyldig hensyntagen til de stedlige vilkår.

Stk. 4. Enhver stat, der har afgivet en erklæring i overensstemmelse med denne artikels stk. 1, kan nærsomhelst derefter på et eller flere af de områders vegne, som notifikationen omfatter, erklære, at den anerkender Kommissionens kompetence til at modtage andragender fra personer, ikke-guvernemøntale organisationer eller grupper af enkeltpersoner i overensstemmelse med artikel 25 i nærværende konvention.

Artikel 64

Stk. 1. Enhver stat kan ved undertegnelsen af denne konvention eller ved deponeringen af ratifikationsinstrumentet tage forbehold med hensyn til enhver særskilt bestemmelse i konventionen, i det omfang en lov, som på det tidspunkt er i kraft på dens område, ikke er i overensstemmelse med bestemmelsen. Forbehold af generel karakter er ikke tilladt i henhold til denne artikel.

Stk. 2. Ethvert forbehold, der tages i henhold til denne artikel, skal indeholde en kort redegørelse for den pågældende lov.

Artikel 65

Stk. 1. En høj kontraherende part kan ikke opsigte nærværende konvention før udløbet af fem år fra den dato, da den trådte i kraft for dens vedkommende og efter et varsel på seks måneder, tilstillet Det europæiske Råds generalsekretær, der skal underrette de andre høje kontraherende parter.

Stk. 2. En sådan opsigelse har ikke til virkning, at den pågældende høje kontraherende part frigøres fra sine forpligtelser ifølge denne konvention med hensyn til nogen handling, som kan udgøre et brud på denne konvention, og som er udført før den dato, da opsigelsen fik virkning.

Stk. 3. På samme vilkår skal enhver høj kontraherende part, der ophører med at være medlem af Det europæiske Råd, ophøre med at være part i denne konvention.

Stk. 4. Under jagttagelse af bestemmelserne i stk. 1-3 kan konventionen opsiges med hensyn til ethvert område, for hvilket den i medfør af artikel 63 er blevet erklæret anvendelig.

Artikel 66

Stk. 1. Denne konvention er åben for undertegnelse af Det europæiske Råds medlemmer. Den skal ratificeres. Ratifikationsinstrumenterne deponeres hos Det europæiske Råds generalsekretær.

Stk. 2. Denne konvention træder i kraft, når ti ratifikationsinstrumenter er blevet deponeret.

Stk. 3. Forsåvidt angår en signatarmagt, der senere ratificerer konventionen, træder denne i kraft den dag, ratifikationsinstrumentet deponeres.

Stk. 4. Det europæiske Råds generalsekretær skal give alle medlemmerne af Det europæiske Råd meddelelse om konventionens ikrafttræden, om navnene på de høje kontraherende parter, der har ratificeret den, og om deponering af alle ratifikationsinstrumenter, som senere foretages.

Udfærdiget i Rom, den 4. november 1950, på engelsk og fransk, begge

tekster af lige gyldighed, i eet eksemplar, som vedblivende skal

være deponeret i Det europæiske Råds arkiver. Generalsekretæren skal overgive bekræftede genparter til hver af signatarmagterne.

TILLÆGS PROTOKOL TIL KONVENTIONEN TIL BESKYTTELSE AF MENNESKERETTIGHEDER OG GRUNDLÆGGENDE FRIHEDSRETTIGHEDER

Besluttede på at tage skridt til at sikre den fælles gennemførelse af visse rettigheder og friheder, som ikke allerede omfattes af afsnit I i Konventionen til beskyttelse af Menneskerettigheder og grundlæggende Frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4. november 1950 (i det følgende kaldet Konventionen).

er de underskrivende regeringer, der er medlemmer af Det europæiske Råd, blevet enige om følgende:

Artikel 1.

Enhver fysisk eller juridisk person er berettiget til uforstyrret nydelse af sin ejendom. Ingen må berøves sin ejendom undtagen i samfundets interesse og i overensstemmelse med de ved lov og folkerettens almindelige principper fastsatte betingelser.

Foranstående bestemmelser skal imidlertid ikke på nogen måde gøre indgreb i statens ret til at håndhæve sådanne love, som den anser for nødvendige for at overvåge, at ejendomsretten udøves i overensstemmelse med almenhedens interesse, eller for at sikre betaling af skatter, andre afgifter og bøder.

Artikel 2.

Ingen må nægtes retten til uddannelse. Ved uøvelsen af de funktioner, som staten påtager sig i hensende til uddannelse og undervisning, skal den respektere forældrenes ret til at sikre sig, at sådan uddannelse og undervisning sker i overensstemmelse med deres egen religiøse og filosofiske overbevisning.

Artikel 3.

De høje kontraherende parter forpligter sig til at lade afholde frie, hemmelige valg med passende mellemrum under forhold, som sikrer folkets frie meningstilkendegivelse ved valget af medlemmer til den lovgivende forsamling.

Artikel 4.

Enhver af de høje kontraherende parter kan ved undertegnelsen eller ratifikationen eller nårsomhelst derefter over for Det europæiske Råds generalsekretær afgive en erklæring om, i hvilket omfang den forpligter sig til at udstrække bestemmelserne i nærværende protokol til områder, for hvis internationale forbindelser der er ansvarlig.

Enhver af de høje kontraherende parter, som har afgivet en erklæring i medfør af foranstående stykke kan fra tid til anden afgive en yderligere erklæring, hvorved den modificerer en hvilken som helst tidligere erklæring eller lader nærværende protokols bestemmelser ophøre med at have gyldighed for et hvilket som helst område.

En erklæring afgivet i overensstemmelse med denne artikel skal anses for afgivet i overensstemmelse med Konventionens artikel 63, stk. 1.

Artikel 5.

De høje kontraherende parter betragter denne protokols artikler 1, 2, 3 og 4 som et tillæg til Konventionen, og alle Konventionens bestemmelser skal derfor også have gyldighed i forhold til disse artikler.

Artikel 6.

Nærværende protokol er åben for undertegnelse af de medlemmer af Det europæiske Råd, som har undertegnet Konventionen; den skal ratificeres samtidig med eller efter ratifikationen af Konventionen. Den træder i kraft, når ti ratifikationsinstrumenter er blevet deponeret. Forsåvidt angår en signatarmagt, som senere ratificerer protokollen, træder denne i kraft den dag, ratifikationsinstrumentet deponeres.

Ratifikationsinstrumenterne deponeres hos Det europæiske Råds generalsekretær, som skal give samtlige medlemmer meddelelse om navnene på dem, som har ratificeret.

Udfærdiget i Paris, den 20. marts 1952, på engelsk og fransk, begge

tekster af lige gyldighed, i eet eksemplar, som vedblivende skal

være deponeret i Det europæiske Råds arkiver. Generalsekretæren skal overgive bekræftede genparter til hver af signatarmagterne.

Danmarks ratifikationsinstrument er under 13. april 1953 deponeret hos Det europæiske Råds generalsekretær i Strasbourg. I tre den 7. april 1953 daterede erklæringer, som tilstilledes generalsekretæren samtidig med ratifikationsinstrumentet, har udenrigsministeren på den danske regerings vegne afgivet erklæring om:

1. Danmarks anerkendelse for et tidsrum af 2 år af den i artikel 19 nævnte kommissions kompetence til at modtage andragender fra enhver person, enhver ikke-guvernemantal organisation eller gruppe af enkeltpersoner, der hævder at være blevet krænket i de ved konventionen anerkendte rettigheder, jfr. artikel 25;

2. Danmarks anerkendelse for et tidsrum af 2 år af den i artikel 19 nævnte domstols kompetence som bindende ipso facto og uden særlig overenskomst, jfr. artikel 46;

3. konventionens og tillægsprotokollens og i forbindelse hermed den under 1. nævnte erklærings udstrækning til Grønland, jfr. konventionens artikel 63 og tillægsprotokollens artikel 4.

Foruden Danmark har følgende lande til dato deponeret deres ratifikationsinstrumenter

til konventionen: Det forenede Kongerige Storbritannien og Nord-Irland, Norge, Sverige, Forbundsrepublikken Tyskland, Saar, Irland og Grækenland;

til tillægsprotokollen: Det forenede Kongerige Storbritannien og Nord-Irland, Norge, Saar, Irland og Grækenland.

Endvidere har Sverige og Irland afgivet den i artikel 25 omhandlede erklæring uden tidsbegrænsning. Irland har afgivet den i artikel 46 omhandlede erklæring med uopsigelighed for et tidsrum af 5 år.

Konventionen træder i kraft, når 10 ratifikationsinstrumenter er blevet deponeret, jfr. artikel 66, stk. 2. Det samme gælder tillægsprotokollen, jfr. dennes artikel 6.

Udenrigsministeriet, den 11. juni 1953.

Ole Bjørn kraft.

BK1 nr 6 af 16/01/1992 Gældende
 (Børnekonventionen FN)
 Offentliggørelsesdato: 29-01-1992
 Udenrigsministeriet

Senere ændringer til forskriften

- BK1 nr 90 af 07/10/1993

Oversigt (indholdsfortegnelse)

- KAPITEL I Artikel 1
- KAPITEL II Artikel 42
- KAPITEL III Artikel 46

Den fulde tekst

Bekendtgørelse af FN-konvention af 20. november 1989 om Barnets Rettigheder (* 1)

I henhold til kgl. resolution af 5. juli 1991, og efter at Folketinget den 31. maj 1991 har meddelt sit samtykke dertil, har Danmark ratificeret en på De Forenede Nationers generalforsamling den 20. november 1989 vedtagen konvention om Barnets Rettigheder.

Konventionen har følgende ordlyd (den arabiske, kinesiske, russiske og spanske tekst er udeladt her):

PRÆAMBEL

De i denne konvention deltagende stater, som

finder - i overensstemmelse med de i De Forenede Nationers Pagt erklærede principper - at anerkendelsen af menneskets naturlige værdighed og af hele menneskehedens lige og umistelige rettigheder danner grundlaget for frihed, retfærdighed og fred i verden,

tager hensyn til, at alle De Forenede Nationers folk i Pagten har bekræftet deres tro på grundlæggende menneskerettigheder og på menneskets personlige værdighed og værdi og har besluttet at fremme sociale fremskridt og bedre levestandarder i større frihed,

anerkender, at De Forenede Nationer i Verdenserklæringen om Menneskerettigheder (Generalforsamlingsresolution 217A (III)) og i de internationale konventioner om menneskerettigheder (Generalforsamlingsresolution 2200A (XXI), bilag) har erklæret og er blevet enige om, at enhver er berettiget til alle de rettigheder og friheder, der er indeholdt deri, uden forskelsbehandling af nogen art, herunder som følge af race, hudfarve, køn, sprog, religion, politisk eller anden anskuelse, national eller social herkomst, formueforhold, fødsel eller anden stilling,

erindrer om, at De Forenede Nationer i Verdenserklæringen om Menneskerettigheder har udtalt, at børn har ret til særlig omsorg og bistand,

er overbeviste om, at familien som den grundlæggende enhed i samfundet og naturlige ramme for alle sine medlemmer og særligt børns vækst og trivsel bør gives den nødvendige beskyttelse og hjælp, således at den fuldt ud kan påtage sig sine forpligtelser i samfundet,

anerkender, at barnet med henblik på fuld og harmonisk udvikling af sin personlighed bør vokse op i et familiemiljø, i en atmosfære af glæde, kærlighed og forståelse,

finder, at barnet fuldt ud bør forberedes til at leve sit eget liv i samfundet og opdrages i lyset af de idealer, der er udtrykt i De Forenede Nationers Pagt, og særligt i en atmosfære af fred, værdighed, tolerance, frihed, lighed og solidaritet,

tager hensyn til, at behovet for at yde barnet særlig omsorg er blevet fastslået i Geneve-Erklæringen af 1924 om Barnets Rettigheder

og i Erklæringen om Barnets Rettigheder vedtaget af De Forenede Nationer i 1959 (Generalforsamlingsresolution 1386 (XIV)) og anerkendt i Verdenserklæringen om Menneskerettigheder, i Den Internationale Konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder (især i artiklerne 23 og 24), i Den Internationale Konvention om Økonomiske, Sociale og Kulturelle Rettigheder (især i artikel 10) og i vedtægterne og relevante dokumenter for særrorganisationer og internationale organisationer, der tager sig af børns velfærd.

tager hensyn til - som angivet i Erklæringen om Barnets Rettigheder vedtaget af De Forenede Nationers Generalforsamling den 20. november 1959 - at »barnet som følge af sin fysiske og psykiske umodenhed, har behov for særlig beskyttelse og omsorg, herunder passende juridisk beskyttelse, både før og efter fødslen«.

erindrer om bestemmelserne i Erklæringen om Sociale og Juridiske Principper for Beskyttelse af Børns Velfærd med Særligt Henblik på Anbringelse i Pleje og Adoption på Nationalt eller Internationalt Plan (Generalforsamlingsresolution 41/85 af 3. december 1986), De Forenede Nationers Standardminimumsregler for Retspleje over for Mindreårige (Beijingreglerne) (Generalforsamlingsresolution 40/33 af 29. november 1985) og Erklæringen om Beskyttelse af Kvinder og Børn i Nødssituationer og Under Væbnet Konflikt (Generalforsamlingsresolution 3318 (XXIX) af 14. december 1975).

anerkender, at der i alle lande i verden er børn, der lever under særligt vanskelige forhold, og at sådanne børn kræver særlig hensyntagen.

tager behørigt hensyn til betydningen af hvert folks traditioner og kulturelle værdier med henblik på barnets beskyttelse og harmoniske udvikling.

anerkender betydningen af internationalt samarbejde for at forbedre børns levevilkår i alle lande, særligt i udviklingslandene.

er blevet enige om følgende:

KAPITEL I

Artikel 1

I denne konvention forstås ved et barn ethvert menneske under 18 år, medmindre barnet bliver myndigt tidligere efter den lov, der gælder for barnet.

Artikel 2

1. Deltagerstaterne skal respektere og sikre de rettigheder, der er fastsat i denne konvention, for ethvert barn inden for deres jurisdiktion, uden forskelsbehandling af nogen art og uden hensyn til barnets eller dets forældres eller værges race, hudfarve, køn, sprog, religion, politiske eller anden anskuelse, national, etnisk eller social oprindelse, formueforhold, handicap, fødsel eller anden stilling.

2. Deltagerstaterne skal træffe alle passende forholdsregler for at sikre, at barnet beskyttes mod alle former for forskelsbehandling eller straf på grund af barnets forældres, værges eller familiemedlemmers stilling, virksomhed, udtrykte anskuelser eller tro.

Artikel 3

1. I alle foranstaltninger vedrørende børn, hvad enten disse udøves af offentlige eller private institutioner for socialt velfærd, domstole, forvaltningsmyndigheder eller lovgivende organer, skal barnets tarv komme i første række.

2. Deltagerstaterne påtager sig at sikre barnet den beskyttelse og omsorg, der er nødvendig for dets trivsel under hensyntagen til de rettigheder og pligter, der gælder for barnets forældre, værge eller andre personer med juridisk ansvar for barnet, og skal med henblik herpå træffe alle passende lovgivningsmæssige og administrative forholdsregler.

3. Deltagerstaterne skal sikre, at institutioner, tjenester og organer med ansvar for omsorg for eller beskyttelse af børn skal være i overensstemmelse med de standarder, der er fastsat af kompetente myndigheder, særligt med hensyn til sikkerhed, sundhed, personalefs antal og egnethed samt sagkyndigt tilsyn.

Artikel 4

Deltagerstaterne skal gennemføre al passende lovgivning samt administrative og andre forholdsregler til gennemførelsen af de i denne konvention anerkendte rettigheder. Med hensyn til økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder skal deltagerstaterne gennemføre sådanne forholdsregler, i videst muligt omfang inden for de ressourcer, der er til rådighed, og hvor der er behov for det, inden for rammerne af internationalt samarbejde.

Artikel 5

Deltagerstaterne skal respektere det ansvar og de rettigheder og pligter, som forældrene har, eller, hvor dette finder anvendelse, tilsvarende ansvar, rettigheder og pligter for så vidt angår medlemmerne af den udvidede familie eller samfundet i overensstemmelse med stedlig sædvane, samt værger eller andre personer med juridisk ansvar for barnet, til på en måde, der svarer til den løbende udvikling af barnets evner, at yde passende vejledning og støtte til barnet i udøvelsen af rettighederne anerkendt i denne konvention.

Artikel 6

1. Deltagerstaterne anerkender, at ethvert barn har en naturlig ret til livet.
2. Deltagerstaterne skal i videst muligt omfang sikre barnets overlevelse og udvikling.

Artikel 7

1. Barnet skal registreres umiddelbart efter fødslen og skal fra fødslen have ret til et navn, ret til at opnå et statsborgerskab og, så vidt muligt, ret til at kende og blive passet af sine forældre.
2. Deltagerstaterne skal sikre gennemførelsen af disse rettigheder i overensstemmelse med deres nationale lovgivning og deres forpligtelser ifølge de relevante internationale instrumenter på dette område, især hvis barnet ellers ville blive statsløs.

Artikel 8

1. Deltagerstaterne påtager sig at respektere barnets ret til at bevare sin identitet, herunder statsborgerskab, navn og familieforhold, som anerkendt af loven og uden ulovlig indblanding.
2. Hvis et barn ulovligt berøves en del af eller hele sin identitet, skal deltagerstaterne yde passende bistand og beskyttelse med henblik på hurtigt at genoprette barnets identitet.

Artikel 9

1. Deltagerstaterne skal sikre, at barnet ikke adskilles fra sine forældre mod deres vilje, undtagen når kompetente myndigheder, hvis afgørelser er undergivet retlig prøvelse, i overensstemmelse med gældende lov og praksis bestemmer, at en sådan adskillelse er nødvendig af hensyn til barnets tarv. En sådan beslutning kan være nødvendig i særlige tilfælde, f.eks. ved forældres misbrug eller vanrogt af barnet, eller hvor forældrene lever adskilt og der skal træffes beslutning om barnets bopæl.
2. I behandlingen af enhver sag i medfør af stykke 1 skal alle interesserede parter gives mulighed for at deltage i sagsbehandlingen og fremføre deres synspunkter.
3. Deltagerstaterne skal respektere retten for et barn, der er adskilt fra den ene eller begge forældre, til at opretholde regelmæssig personlig forbindelse og direkte kontakt med begge forældre, undtagen hvis dette strider mod barnets tarv.
4. Hvor en sådan adskillelse er en følge af en handling iværksat af en deltagerstat, såsom tilbageholdelse, fængsling, udvisning, forvisning eller død (herunder dødsfald af en hvilken som helst årsag, mens personen er i statens varetægt) af den ene eller begge forældre eller af barnet, skal deltagerstaten efter anmodning give forældrene, barnet eller om nødvendigt et andet medlem af familien de væsentlige oplysninger om, hvor den eller de fraværende medlemmer af familien befinder sig, medmindre afgivelsen af oplysningerne ville være skadelig for barnets velfærd. Deltagerstaterne skal desuden sikre, at fremsættelsen af en sådan anmodning ikke i sig selv medfører skadelige følger for vedkommende person eller personer.

Artikel 10

1. I overensstemmelse med deltagerstaternes forpligtelse i henhold til artikel 9, stk. 1, skal ansøgninger fra et barn eller dets forældre om indrejse i eller udrejse fra en deltagende stat med henblik på familiesammenføring behandles på en positiv, human og hurtig måde af deltagerstaterne. Deltagerstaterne skal endvidere sikre, at indgivelse af en sådan ansøgning ikke medfører negative virkninger for ansøgere og deres familiemedlemmer.
2. Et barn, hvis forældre har fast bopæl i forskellige stater, skal have ret til, undtagen under særlige omstændigheder, regelmæssigt at have personlig forbindelse og direkte kontakt med begge forældre. Med henblik herpå og i overensstemmelse med deres forpligtelser i medfør af artikel 9, stk. 1 skal deltagerstaterne respektere barnets og dets forældres ret til at forlade et hvilket som helst land, herunder deres eget, og til at indrejse i deres eget land. Retten til at forlade et hvilket som helst land skal kun underkastes sådanne begrænsninger, som er fastsat ved lov, og som er nødvendige for at beskytte den nationale sikkerhed, den offentlige orden (ordre public), folkesundheden eller sædeligheden, eller andre personers rettigheder og friheder, og som er i overensstemmelse med de øvrige rettigheder, der er anerkendt i denne konvention.

Artikel 11

1. Deltagerstaterne skal træffe forholdsregler til at bekæmpe børns ulovlige fjernelse til og manglende tilbagevenden fra udlandet.
2. Med henblik herpå skal deltagerstaterne fremme indgåelse af bilaterale og multilaterale aftaler eller tiltrædelse af eksisterende aftaler.

Artikel 12

1. Deltagerstaterne skal sikre et barn, der er i stand til at udforme sine egne synspunkter, retten til frit at udtrykke disse synspunkter i alle forhold, der vedrører barnet; barnets synspunkter skal tillægges passende vægt i overensstemmelse med dets alder og modenhed.
2. Med henblik herpå skal barnet især gives mulighed for at udtale sig i enhver behandling ved dømmende myndighed eller forvaltningsmyndighed af sager, der vedrører barnet, enten direkte eller gennem en repræsentant eller et passende organ i overensstemmelse med de i national ret foreskrevne fremgangsmåder.

Artikel 13

1. Barnet skal have ytringsfrihed; denne ret omfatter frihed til uanset territoriale grænser at søge, modtage og videregive oplysninger og tanker af enhver art, enten mundtligt, skriftligt eller på tryk i form af kunst eller gennem en hvilken som helst anden udtryksmåde, barnet måtte vælge.
2. Udøvelsen af denne ret kan underkastes visse begrænsninger, men kun sådanne som følger af lovgivningen, og som er nødvendige:
  - (a) af hensyn til andres rettigheder eller omdømme; eller
  - (b) til beskyttelse af national sikkerhed, offentlig orden (ordre public), folkesundhed eller sædelighed.

Artikel 14

1. Deltagerstaterne skal respektere barnets ret til tankefrihed, samvittigheds- og religionsfrihed.
2. Deltagerstaterne skal respektere rettigheder og pligter for forældrene, og i påkommende tilfælde værger, til på en måde, der svarer til barnets gradvise udvikling af dets evner, at give retningslinier til barnet med henblik på udøvelsen af dets ret.
3. Frihed til at udøve sin religion eller overbevisning kan kun underkastes sådanne begrænsninger, som er foreskrevet ved lov, og som er nødvendige for at beskytte den offentlige sikkerhed, orden, folkesundheden, sædeligheden, eller andre menneskers grundlæggende rettigheder og friheder.

Artikel 15

1. Deltagerstaterne anerkender barnets ret til foreningsfrihed og dets frihed til at deltage i fredelige forsamlinger.
2. Udøvelsen af disse rettigheder må ikke underkastes andre indskrænkninger end sådanne, som er foreskrevet ved lov, og som er nødvendige i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale eller offentlige sikkerhed, den offentlige orden (ordre public), beskyttelse af folkesundheden eller sædeligheden eller beskyttelse af andres rettigheder og friheder.

Artikel 16

1. Intet barn må udsættes for vilkårlig eller ulovlig indblanding i sit privat- og familieliv, sit hjem eller sin brevveksling, eller ulovlige angreb på sin ære eller sit omdømme.
2. Barnet har ret til lovens beskyttelse mod sådan indblanding eller sådanne angreb.

Artikel 17

Deltagerstaterne erkender massemediernes vigtige rolle og skal sikre, at barnet har adgang til information og materiale fra forskellige nationale og internationale kilder, særligt sådanne, hvis formål er at fremme barnets sociale, åndelige og moralske velfærd og fysiske og psykiske sundhed. Med henblik herpå skal deltagerstaterne:

- (a) tilskynde massemediernes til at udbrede information og materiale, der er af social og kulturel værdi for barnet og i overensstemmelse med ånden i artikel 29;
- (b) tilskynde til internationalt samarbejde om produktion, udveksling og spredning af sådan oplysning og materiale fra forskellige kulturelle, nationale og internationale kilder;
- (c) tilskynde til produktion og udbredelse af børnebøger;
- (d) tilskynde massemediernes til at tage særligt hensyn til de sproglige behov hos børn, der tilhører et mindretal eller en

urbefolkning:

- (e) tilskynde til udvikling af passende retningslinier for beskyttelse af barnet mod oplysning og materiale, der skader dets velfærd, jf. bestemmelserne i artikel 13 og 18.

Artikel 18

1. Deltagerstaterne skal bestræbe sig på at sikre anerkendelse af princippet om, at begge forældre har fælles ansvar for barnets opdragelse og udvikling. Forældrene, eller i givet fald værger, har hovedansvaret for barnets opdragelse og udvikling. Barnets tarv skal for dem komme i første række.
2. Med henblik på at sikre og fremme de rettigheder, der er indeholdt i denne konvention, skal deltagerstaterne yde passende bistand til forældre og værger ved disses udførelse af deres pligter som opdragere af børn og skal sikre udviklingen af institutioner, ordninger og tjenesteydelser til omsorg for børn.
3. Deltagerstaterne skal træffe alle passende forholdsregler for at sikre, at børn af arbejdende forældre har ret til at nyde godt af omsorgsforanstaltninger for børn, som de er berettigede til.

Artikel 19

1. Deltagerstaterne skal træffe alle passende lovgivningsmæssige, administrative, sociale og uddannelsesmæssige forholdsregler til beskyttelse af barnet mod alle former for fysisk eller psykisk vold, skade eller misbrug, vanrøgt eller forsømmelig behandling, mishandling eller udnyttelse, herunder seksuel misbrug, medens barnet er i forældrenes, værgers eller andre personers varetægt.
2. Sådanne beskyttende foranstaltninger bør i passende omfang omfatte virkningsfulde retningslinier, såvel for udformning af sociale programmer, der kan yde den nødvendige støtte til barnet og til dem, der har barnet i deres varetægt, som til andre former for forebyggelse og identifikation, rapportering, henvisning, undersøgelse, behandling og opfølgning af tilfælde af børnemishandling som beskrevet ovenfor og om nødvendigt til retsforfølgelse.

Artikel 20

1. Et barn, der midlertidigt eller konstant er afskåret fra sine familiemæssige omgivelser eller som af hensyn til sit eget bedste ikke kan tillades at forblive i disse omgivelser, har ret til særlig beskyttelse og bistand fra statens side.
2. Deltagerstaterne skal i overensstemmelse med deres nationale ret sikre alternativ omsorg for et sådant barn.
3. Sådant omsorg kan blandt andet omfatte anbringelse i pleje, Kafalah efter islamisk ret, adoption eller om nødvendigt anbringelse i passende børneinstitutioner. Ved overvejelse af mulige løsninger skal der tages tilstrækkeligt hensyn til ønskeligheden af sammenhæng i et barns opvækst og til barnets etniske, religiøse, kulturelle og sproglige baggrund.

Artikel 21

De deltagerstater, der anerkender og/eller tillader adoption, skal sikre, at barnets tarv skal være af afgørende betydning og skal:

- (a) sikre, at adoptionen af barnet kun kan godkendes af kompetente myndigheder, der i overensstemmelse med gældende ret og praksis og på grundlag af alle relevante og pålidelige oplysninger afgør, at adoption er tilladelig i betragtning af barnets stilling i forhold til forældre, pårørende og værger, og at, om nødvendigt, personer, der berøres, på oplyst grundlag har meddelt deres indforståelse med adoptionen på baggrund af den fornødne rådgivning;
- (b) anerkende, at international adoption kan overvejes som en alternativ måde at drage omsorg for et barn på, hvis barnet ikke kan anbringes i pleje eller i adoption hos en familie, eller der ikke på anden passende måde kan drages omsorg for barnet i dets hjemland;
- (c) sikre, at vedkommende barn ved international adoption nyder beskyttelse efter regler svarende til dem, der gælder for national adoption;
- (d) i tilfælde af international adoption, tage alle passende forholdsregler for at sikre, at anbringelsen ikke fører til upassende økonomisk gevinst for dem, der har medvirket ved adoptionen;
- (e) fremme, hvor det er hensigtsmæssigt, formlene med denne artikel ved indgåelse af bilaterale eller multilaterale ordninger eller aftaler og tilstræbe inden for disse rammer at sikre, at anbringelsen af barnet i et andet land sker gennem ansvarlige myndigheder eller organer.

Artikel 22

1. Deltagerstaterne skal tage passende forholdsregler til at sikre, at et barn, som søger flygtningestatus, eller som anses som flygtning i overensstemmelse med gældende international eller national ret og praksis, uanset om det kommer alene eller er ledsaget af sine forældre eller af en anden person, får passende beskyttelse og humanitær bistand og nyder de rettigheder, som er angivet i denne konvention og i andre internationale instrumenter vedrørende menneskerettigheder eller humanitære forhold, hvori den pågældende stat deltager.

2. Med dette for øje skal deltagerstaterne i det omfang, de anser det for passende, samarbejde om enhver bestræbelse udfoldet af De Forenede Nationer og andre ansvarlige mellemstatslige organisationer eller private organisationer, der samarbejder med De Forenede Nationer, med henblik på at beskytte og bistå et sådant barn og på at spore forældrene eller andre medlemmer af familien til ethvert barn, der er flygtning, med det formål at opnå de oplysninger, der er nødvendige for at barnet skal kunne genforenes med sin familie. Såfremt ingen af forældrene eller andre familiemedlemmer kan findes, skal barnet nyde samme beskyttelse som ethvert andet barn, der permanent eller midlertidigt er afskåret fra sine familiemæssige omgivelser uanset årsagen, i overensstemmelse med denne konvention.

Artikel 23

1. Deltagerstaterne anerkender, at et psykisk eller fysisk handicappet barn bør have et indholdsrigt og menneskeværdigt liv under forhold, der sikrer værdighed, fremmer selvtilliden og medvirker til barnets aktive deltagelse i samfundslivet.
2. Deltagerstaterne anerkender det handicappede barns ret til særlig omsorg og skal inden for rammerne af de midler, der er til rådighed, arbejde for at sikre det berettigede barn og dem, der er ansvarlige for dets omsorg, bistand, hvorom der er indgivet ansøgning, og som er rimelig under hensyn til barnets tilstand og til omstændighederne for forældrene eller andre, der passer barnet.
3. I erkendelse af et handicappet barns særlige behov skal bistand, der ydes i henhold til stk. 2, være gratis, når dette er muligt, idet der tages hensyn til forældrenes økonomiske formåen eller den økonomiske formåen hos andre, der passer barnet, og skal udformes med henblik på at sikre, at det handicappede barn har fuld adgang til og modtager undervisning, uddannelse, sundhedspleje, revalidering, forberedelse til arbejdslivet og muligheder for fritidsadspredelse, alt på en måde, der bedst muligt fremmer barnets sociale tilpasning og personlige udvikling, herunder dets kulturelle og åndelige udvikling.
4. Deltagerstaterne skal i det internationale samarbejdes ånd fremme udveksling af passende information om forebyggende sundhedspleje og medicinsk, psykologisk og funktionel behandling af handicappede børn, herunder spredning af og adgang til information om former for revalidering, undervisning og erhvervsvejledning, med henblik på at gøre det muligt for deltagerstaterne at forbedre deres formåen og kunnen og at udvide deres erfaring på disse områder. I den henseende skal der tages særligt hensyn til udviklingslandenes behov.

Artikel 24

1. Deltagerstaterne anerkender barnets ret til at nyde den højest opnåelige sundhedstilstand, adgang til at få sygdomsbehandling og genoprettelse af helbredet. Deltagende stater skal stræbe mod at sikre, at intet barn fratages sin ret til adgang til at opnå sådan behandling og pleje.
2. Deltagerstaterne skal arbejde for fuld gennemførelse af denne ret og især tage passende forholdsregler for:
  - (a) at formindske spædbørns- og børnedødeligheden;
  - (b) at sikre ydelsen af nødvendig lægelig bistand og sundhedspleje til alle børn med særlig vægt på udvikling af den primære sundhedspleje;
  - (c) at bekæmpe sygdom og underernæring, herunder inden for rammerne af den primære sundhedspleje, blandt andet ved anvendelse af let tilgængelig teknologi og gennem ydelse af tilstrækkelig og nærrende mad og rent drikkevand under hensyntagen til de farer og risici, der er knyttet til forurening af miljøet;
  - (d) at sikre kvinder passende svangerskabs- og barselspleje;
  - (e) at sikre, at alle grupper i samfundet, særligt forældre og børn, oplyses om og har adgang til undervisning og støttes i brugen af grundlæggende viden om børns sundhed og ernæring, fordelene ved anning, hygiejne og rengøring af omgivelserne og forebyggelse af ulykker;
  - (f) at udvikle forebyggende sundhedspleje, rådgivning af forældre, samt undervisning og bistand i forbindelse med familieplanlægning.
3. Deltagerstaterne skal tage alle effektive og passende forholdsregler med henblik på afskaffelse af traditionsbundne ritualer, som er skadelige for børns sundhed.
4. Deltagerstaterne forpligter sig til at fremme og opmuntre internationalt samarbejde med henblik på gradvis at opnå fuldstændig gennemførelse af den i denne artikel anerkendte ret. I denne henseende skal der tages særligt hensyn til udviklingslandenes behov.

Artikel 25

Deltagerstaterne anerkender retten for et barn, der af de ansvarlige myndigheder er blevet anbragt for at få pleje, beskyttelse eller behandling af hensyn til sin fysiske eller psykiske sundhed, til periodisk gennemgang af den behandling, som barnet får, og af alle andre omstændigheder vedrørende dets anbringelse.

Artikel 26

1. Deltagerstaterne skal anerkende ethvert barns ret til at nyde godt af social sikkerhed, herunder social forsikring, og skal tage de nødvendige forholdsregler for at opnå uindskrænket opnåelse af denne ret i overensstemmelse med national ret.

2. Hvor det er hensigtsmæssigt bør bistanden ydes under hensyntagen til de forhåndenværende midler og omstændighederne, for barnet og de personer, der har ansvaret for barnets underhold, og til enhver anden omstændighed af betydning for en bistandsansøgning indgivet af barnet eller på dets vegne.

Artikel 27

1. Deltagerstaterne anerkender ethvert barns ret til den levestandard, der kræves for barnets fysiske, psykiske, åndelige, moralske og sociale udvikling.

2. Forældrene eller andre med ansvar for barnet har hovedansvaret for efter evne og økonomisk formåen at sikre de levevilkår, der er nødvendige for barnets udvikling.

3. Deltagerstaterne skal i overensstemmelse med nationale forhold og inden for deres evner og økonomiske muligheder træffe passende forholdsregler for at bistå forældre og andre med ansvar for barnet med at gennemføre denne ret og skal i tilfælde af behov derfor yde materiel bistand og udarbejde støtteprogrammer, især med hensyn til ernæring, beklædning og bolig.

4. Deltagerstaterne skal træffe alle passende forholdsregler til at sikre inddrivelse af underholdsbidrag til barnet fra forældrene eller andre personer med økonomisk ansvar for barnet, både i deltagerstaten og i udlandet. Især i tilfælde, hvor den person, der har det økonomiske ansvar for barnet er bosat i en anden stat end barnet, skal deltagerstaterne fremme tilslutning til internationale aftaler eller til indgåelse af sådanne aftaler samt indføre andre passende ordninger.

Artikel 28

1. Deltagerstaterne anerkender barnets ret til uddannelse, og med henblik på gradvis at opnå denne ret og på grundlag af ligestillingsprincippet skal de især:

- (a) gøre grunduddannelse tvungen og gratis tilgængelig for alle;
- (b) opmuntre udviklingen af forskellige former for uddannelse, der følger efter grunduddannelsen, herunder almindelig og faglig uddannelse, gøre disse tilgængelige og opnåelige for ethvert barn og træffe passende forholdsregler, såsom indførelse af gratis uddannelse og tilbud om økonomisk bistand i trangstilfælde;
- (c) gøre højere uddannelse opnåelig for alle inden for rammerne af deres evner og med alle passende midler;
- (d) gøre studievejledning og erhvervsvejledning tilgængelig og opnåelig for alle børn;
- (e) træffe forholdsregler for at opmuntre regelmæssig deltagelse i skolegang og begrænse frafald.

2. Deltagerstaterne skal træffe alle passende forholdsregler for at sikre, at disciplinen i skolen administreres på en måde, der tilgodeser barnets værdighed som menneske og er i overensstemmelse med denne konvention.

3. Deltagerstaterne skal fremme og støtte internationalt samarbejde om uddannelsesspørgsmål, især med henblik på at bidrage til afskaffelse af uvidenhed og analfabetisme overalt i verden og lette adgangen til videnskabelig og teknisk viden og moderne undervisningsmetoder. I denne henseende skal der tages særligt hensyn til udviklingslandenes behov.

Artikel 29

1. Deltagerstaterne er enige om, at uddannelsen af barnet skal have til hensigt at

- (a) udvikle barnets muligheder i relation til personlighed, evner og psykiske og fysiske formaen fuldt ud;
- (b) udvikle respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder og for de principper, der er nedfældet i De Forenede Nationers Pagt;
- (c) udvikle respekt for barnets forældre, dets egen kulturelle identitet, sprog og værdier, og for de nationale værdier i det land, hvor barnet er bosat, og i landet, hvorfra barnet oprindeligt stammer og for kulturer, der adskiller sig fra barnets egen kultur;
- (d) forberede barnet til et ansvarligt liv i et frit samfund i en ånd af forståelse, fred, tolerance, ligestilling af kønnene og venskab mellem alle folk, etniske, nationale og religiøse grupper og personer, som tilhører urbefolkninger;
- (e) udvikle respekt for det naturlige miljø.

2. Ingen del af denne artikel eller artikel 28 må fortolkes som indblanding i enkeltpersoners eller organisationers frihed til at oprette og lede undervisningsinstitutioner. Der skal dog til enhver tid tages hensyn til de i denne artikels stykke 1 fastslåede principper samt til kravene om, at uddannelse i sådanne institutioner opfylder de af staten foreskrevne minimumsregler.

Artikel 30

I stater, hvor der er etniske, religiøse eller sproglige mindretal eller personer tilhørende urbefolkninger, skal et barn, der tilhører et sådant mindretal eller en sådan urbefolkning, ikke nægtes retten til i fællesskab med andre medlemmer af sin gruppe, at udøve sin egen kultur, at bekende sig til og udøve sin egen religion eller at bruge sit eget sprog.

Artikel 31

1. Deltagerstaterne anerkender barnets ret til hvile og fritid, til at lege og dyrke fritidsinteresser, som er passende for barnets alder, og til frit at deltage i det kulturelle og kunstneriske liv.
2. Deltagerstaterne skal respektere og fremme barnets ret til fuld deltagelse i det kulturelle og kunstneriske liv og skal opmuntre til, at der stilles passende og lige muligheder til rådighed for kulturel, kunstnerisk, fritidspræget og rekreativ udfoldelse.

Artikel 32

1. Deltagerstaterne anerkender barnets ret til beskyttelse mod økonomisk udnyttelse og mod at skulle udføre arbejde, som kan være farligt, gribe ind i barnets uddannelse, eller skade barnets sundhed eller dets fysiske, psykiske, åndelige, moralske eller sociale udvikling.
2. Deltagerstaterne skal træffe lovgivningsmæssige, administrative, sociale og uddannelsesmæssige foranstaltninger for at sikre gennemførelsen af denne artikel. Med henblik herpå og under hensyn til vedkommende bestemmelser i andre internationale instrumenter, skal deltagerstaterne især:

- (a) fastsætte en minimumsalder eller minimumsaldrer for adgang til ansættelse;
- (b) fastsætte en passende regulering af arbejdstider og arbejdsvilkår, og
- (c) fastsætte passende straf eller andre sanktioner for at sikre effektiv håndhævelse af denne artikel.

Artikel 33

Deltagerstaterne skal træffe alle passende forholdsregler, herunder lovgivningsmæssige, administrative, sociale og uddannelsesmæssige forholdsregler for at beskytte børn mod ulovlig brug af narkotika og psykotrope stoffer som defineret i vedkommende internationale traktater, og til at forebygge, at børn anvendes til ulovlig produktion af og handel med sådanne stoffer.

Artikel 34

Deltagerstaterne påtager sig at beskytte barnet mod alle former for seksuel udnyttelse og seksuel misbrug. Med henblik herpå skal deltagerstaterne især tage alle passende nationale, bilaterale og multilaterale forholdsregler for at forhindre:

- (a) at et barn overtales eller tvinges til at deltage i nogen form for ulovlig seksuel aktivitet;
- (b) at børn udnyttes til prostitution eller andre former for ulovlig seksuel aktivitet;
- (c) at børn udnyttes i pornografiske forestillinger og materialer.

Artikel 35

Deltagerstaterne skal træffe alle passende nationale, bilaterale og multilaterale forholdsregler med henblik på at forebygge bortførelse, salg eller handel med børn til nogen formål og i nogen form.

Artikel 36

Deltagerstaterne skal beskytte barnet mod alle andre former for udnyttelse, der på nogen måde kan skade barnet.

Artikel 37

Deltagerstaterne skal sikre, at:

- (a) intet barn gøres til genstand for tortur eller anden grusom, un menneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Hverken dødsstraf eller fængsel på livstid uden mulighed for løsladelse skal kunne idømmes for forbrydelser begået af personer under 18 år;
- (b) intet barn ulovligt eller vilkårligt berøves sin frihed. Anholdelse, tilbageholdelse eller fængsling af et barn skal følge lovens forskrifter og må kun bruges som en sidste udvej og for det kortest mulige passende tidsrum;
- (c) ethvert barn, der er berøvet friheden, behandles menneskeligt og med respekt for menneskets naturlige værdighed og på en måde, der tager hensyn til deres aldersmæssige behov. Især skal ethvert barn, der er berøvet friheden, holdes adskilt fra voksne, medmindre en sådan adskillelse ikke anses at tjene barnets tarv, og skal have ret til at opretholde kontakt med sin familie gennem brevveksling og besøg, bortset fra under særlige omstændigheder;
- (d) ethvert barn, der er berøvet sin frihed, har ret til hurtig juridisk og anden passende bistand samt ret til at få lovligheden af sin frihedsberøvelse prøvet ved en domstol eller anden kompetent, uafhængig og upartisk myndighed og til hurtig afgørelse af enhver sådan sag.

Artikel 38

1. Deltagerstaterne påtager sig at respektere og sikre respekt for de bestemmelser i international humanitær ret, der er anvendelige på dem under væbnede konflikter, og som er af betydning for barnet.
2. Deltagerstaterne skal træffe alle gennemførlige forholdsregler for at sikre, at personer under 15 år ikke tager direkte del i fjendtligheder.
3. Deltagerstaterne skal afstå fra at rekruttere nogen person, der ikke er fyldt 15 år, i deres væbnede styrker. Ved rekruttering blandt personer, som er fyldt 15 år, men ikke 18 år, skal deltagerstaterne bestræbe sig på først at udvælge de ældste.
4. I overensstemmelse med deres forpligtelser i medfør af international humanitær ret til at beskytte civilbefolkningen under væbnede konflikter skal deltagerstaterne træffe alle gennemførlige forholdsregler for at sikre beskyttelse af og omsorg for børn, der er berørt af en væbnet konflikt.

Artikel 39

Deltagerstaterne skal træffe alle passende forholdsregler for at fremme fysisk og psykisk helbredelse og resocialisering af et barn, der har været udsat for enhver form for forsømmelse, udnyttelse eller misbrug, tortur eller anden form for grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf eller væbnede konflikter. Sådant helbredelse og resocialisering skal finde sted i omgivelser, der fremmer barnets sundhed, selvspekt og værdighed.

Artikel 40

1. Deltagerstaterne anerkender retten for ethvert barn, der mistænkes eller anklages for eller er fundet skyldig i at have begået strafbart forhold, til at blive behandlet på en måde, der er i overensstemmelse med fremme af barnets sans for værdighed og værdi, som styrker barnets respekt for andres menneskerettigheder og fundamentale frihedsrettigheder, og som tager barnets alder og ønskeligheden af at fremme, at barnet resocialiseres og påtager sig en konstruktiv rolle i samfundet, i betragtning.
2. Med henblik herpå og under hensyn til vedkommende bestemmelser i internationale instrumenter skal deltagerstaterne især sikre, at
  - (a) intet barn skal mistænkes eller anklages for at have begået strafbart forhold eller anses for skyldig heri på grund af handlinger eller undladelser, som ikke var forbudt ved national eller international ret på tidspunktet for overtrædelsen;
  - (b) ethvert barn, der mistænkes eller anklages for at have begået strafbart forhold, har mindst følgende garantier:
    - (i) at blive anset for uskyldig, indtil skyld er bevist i henhold til loven;
    - (ii) at blive oplyst straks og direkte om anklagernes indhold, om forment gennem sine forældre eller værge, og til at få juridisk eller anden passende bistand til forberedelse og fremstilling af sit forsvar;
    - (iii) at få sagen afgjort, uden forsinkelse, af en kompetent, uafhængig og upartisk myndighed eller dømmende organ efter en upartisk procedure i henhold til loven med tilstedeværelse af en juridisk eller anden passende rådgiver, medmindre dette ikke anses for at tjene barnets tarv, især i betragtning af dets alder eller situation, dets forældre eller værge;
    - (iv) ikke at blive tvunget til at afgive vidneudsagn eller tilstå skyld; ret til at udspørge eller få forhørt vidner, som påberåbes mod barnet, og til for egen regning og på lige vilkår at få vidner indkaldt og forhørt;
    - (v) hvis det anses for at have begået strafbart forhold, at få beslutningen derom og enhver foranstaltning, der er truffet som følge deraf, prøvet af en højere kompetent, uafhængig og upartisk myndighed eller dømmende organ i medfør af loven;
    - (vi) at få gratis bistand af en tolk, hvis barnet ikke kan forstå eller tale det sprog, der anvendes;
    - (vii) at få sit privatliv respekteret fuldt ud på alle stadier af sagsforløbet.

3. Deltagerstaterne skal søge at fremme indførelsen af love, fremgangsmåder, myndigheder og institutioner, som er specielt tilpasset børn, der mistænkes, anklages for eller anses for at have begået strafbart forhold, herunder især:

- (a) fastlæggelse af en minimumsalder, under hvilken børn anses ikke at være istand til at begå strafbart forhold;
- (b) forholdsregler, hvor det er hensigtsmæssigt og ønskeligt, til at tage vare på sådanne børn uden at involvere retsinstanserne, forudsat at menneskerettigheder og retsgarantier respekteres i fuldt omfang.

4. Forskellige forholdsregler, såsom omsorg, vejledning og tilsynsforing, rådgivning, prøveløsladelse, plejeaftaler, undervisning og erhvervsorienterede uddannelsesprogrammer og andre alternativer til anbringelse i institution, skal være til rådighed for at sikre, at børn behandles på en måde, der tjener deres tarv og står i passende forhold til både deres personlige forhold og til forbrydelsen.

Artikel 41

Intet i denne konvention skal have virkning på nogen bestemmelse, der er gunstigere med hensyn til virkeliggørelse af barnets rettigheder og som kan være indeholdt i:

- (a) en deltagerstats lovgivning, eller
- (b) den for staten gældende internationale ret.

KAPITEL II

Artikel 42

Deltagerstaterne forpligter sig til gennem passende og aktive forholdsregler at gøre principperne og bestemmelserne i konventionen almindeligt bekendt for både voksne og børn.

Artikel 43

1. Med henblik på at undersøge hvilke fremskridt, deltagerstaterne gør for at opfylde de forpligtelser, de har påtaget sig i henhold til denne konvention, oprettes en Komite vedrørende Barnets Rettigheder, som skal udføre de opgaver, der angives nedenfor.

2. Komiteen skal bestå af ti eksperter af høj moralsk anseelse og anerkendt sagkundskab på det område, som denne konvention omfatter. Medlemmerne af Komiteen vælges af deltagerstaterne blandt disses statsborgere og skal virke i deres personlige egenskab, idet der skal tages hensyn til ligelig geografisk fordeling og de væsentligste retssystemer.

3. Komiteens medlemmer vælges ved hemmelig afstemning på grundlag af en fortegnelse over personer, der er indstillet af deltagerstaterne. Enhver deltagende stat kan indstille en person, der er statsborger i den pågældende stat.

4. Det første valg til Komiteen finder sted senest seks måneder efter dagen for denne konventions ikrafttræden og derefter hvert andet år. Mindst fire måneder før datoen for hvert valg skal De Forenede Nationers Generalsekretær skriftligt opfordre deltagerstaterne til inden 2 måneder at indstille kandidater til Komiteen. Generalsekretæren udarbejder derefter en alfabetisk fortegnelse over samtlige således indstillede personer med angivelse af de deltagerstater, der har indstillet dem, og fremsender fortegnelsen til konventionens deltagerstater.

5. Valgene finder sted på møder mellem deltagerstaterne, som indkaldes af Generalsekretæren ved FN's hovedsæde. Ved disse møder, der for at være beslutningsdygtige kræver deltagelse af 2/3 af deltagerstaterne, indvælges i Komiteen de personer, der opnår flest stemmer og absolut flertal af de stemmer, der afgives af de tilstedeværende og stemmeafgivende repræsentanter for deltagerstaterne.

6. Komiteens medlemmer vælges for et tidsrum af fire år. De kan genvælges, såfremt de genindstilles. Embedsperioden for fem af de medlemmer, der er valgt ved det første valg, udløber dog efter to år; straks efter første valg udpeges disse fem medlemmer ved lodtrækning, foretaget af formanden for mødet.

7. Hvis et medlem af Komiteen dør, nedlægger sit hverv eller erklærer, at han eller hun af anden grund ikke længere kan varetage sine forpligtelser i Komiteen, udpeger den deltagerstat, som indstillede vedkommende, med forbehold af Komiteens godkendelse, en anden ekspert blandt sine statsborgere til at virke i den resterende del af perioden.

8. Komiteen fastsætter selv sin forretningsorden.

9. Komiteen vælger personer til at beklæde sine tillidsposter for en periode på to år.

10. Komiteens møder afholdes som regel ved FN's hovedsæde eller et andet passende sted efter Komiteens bestemmelse. Komiteen mødes normalt årligt. Varigheden af Komiteens møder fastlægges, og gennemgås om nødvendigt, på et møde mellem deltagerstaterne i denne konvention, med forbehold af FN-Generalforsamlingens godkendelse.

11. De Forenede Nationers Generalsekretær stiller i nødvendigt omfang personale og øvrige faciliteter til rådighed for Komiteen, således at denne effektivt kan udøve sine funktioner i henhold til denne konvention.

12. Med Generalforsamlingens godkendelse modtager medlemmerne af Komiteen, der er oprettet i henhold til denne konvention, vederlag af De Forenede Nationers midler på de vilkår og betingelser, som Generalforsamlingen beslutter.

Artikel 44

1. Deltagerstaterne forpligter sig til gennem De Forenede Nationers Generalsekretær at afgive beretninger til Komiteen om de foranstaltninger, de har truffet for at virkeliggøre de rettigheder, der er anerkendt i konventionen, og om de fremskridt, der er gjort med hensyn til nyelsen af disse rettigheder:

- (a) inden to år fra konventionens ikrafttræden i den pågældende deltagerstat,
- (b) herefter hvert femte år.

2. Beretninger aflagt i medfør af denne artikel skal angive forhold og eventuelle vanskeligheder, der indvirker på omfanget af opfyldelsen af forpligtelserne ifølge denne konvention. Beretningerne skal også indeholde tilstrækkelig oplysning til at gøre det

muligt for Komiteen at få omfattende forståelse af konventionens gennemførelse i vedkommende land.

3. En deltagerstat, som har aflagt en omfattende første beretning til Komiteen, behøver ikke i sine efterfølgende beretninger aflagt i henhold til stykke 1 (b) at gentage grundlæggende oplysninger, der er givet tidligere.
4. Komiteen kan anmode deltagerstaterne om yderligere oplysninger vedrørende konventionens gennemførelse.
5. Komiteen skal hvert andet år gennem Det Økonomiske og Sociale Råd aflægge beretning om sin virksomhed til De Forenede Nationers Generalforsamling.
6. Deltagerstaterne skal gøre sine beretninger almindeligt tilgængelige for offentligheden i deres egne lande.

Artikel 45

Med henblik på at fremme en effektiv gennemførelse af konventionen og det internationale samarbejde på det område, der er omfattet af konventionen,

- (a) skal særorganisationerne, UNICEF og andre af De Forenede Nationers organer have adgang til at være repræsenteret under gennemgangen af gennemførelsesforanstaltningerne, vedrørende de bestemmelser i denne konvention, som falder inden for rammene af deres mandat. Komiteen kan opfordre særorganisationer, UNICEF og andre kompetente organer, som den finder egnede, til at yde sagkyndig rådgivning om konventionens gennemførelse på områder, der falder inden for rammene af deres respektive mandater. Komiteen kan opfordre særorganisationerne, UNICEF og andre organer af De Forenede Nationer til at aflægge beretning om konventionens gennemførelse på områder inden for rammene af deres virksomhed.
- (b) Komiteen fremsender, når den anser det for hensigtsmæssigt, til særorganisationerne, UNICEF og andre kompetente organer alle de beretninger fra deltagerstaterne, der indeholder en anmodning om eller viser et behov for teknisk rådgivning eller bistand, tillige med Komiteens bemærkninger og eventuelle forslag vedrørende disse anmodninger eller behov.
- (c) Komiteen kan henstille til Generalforsamlingen at anmode Generalsekretæren om for Komiteens regning at foretage undersøgelser af særlige emner vedrørende barnets rettigheder.
- (d) Komiteen kan fremkomme med forslag og generelle anbefalinger på grundlag af de oplysninger, som er modtaget i medfør af artiklerne 40 og 45 af denne konvention. Sådanne forslag og generelle anbefalinger oversendes til enhver berørt deltagerstat og indberettes til Generalforsamlingen tilligemed eventuelle bemærkninger fra deltagerstaterne.

KAPITEL III

Artikel 46

Denne konvention kan undertegnes af enhver stat.

Artikel 47

Denne konvention skal ratificeres. Ratifikationsinstrumenter skal deponeres hos De Forenede Nationers Generalsekretær.

Artikel 48

Denne konvention skal forblive åben for tiltrædelse for alle stater. Tiltrædelsesinstrumenter skal deponeres hos De Forenede Nationers Generalsekretær.

Artikel 49

1. Denne konvention træder i kraft den 30. dag efter datoen for deponering af det 20. ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument hos De Forenede Nationers Generalsekretær.
2. For enhver stat, der ratificerer eller tiltræder denne konvention efter deponeringen af det 20. ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument, træder konventionen i kraft på den 30. dag efter deponeringen af statens eget ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument.

Artikel 50

1. Enhver deltagerstat kan stille ændringsforslag til konventionen og indsende det til De Forenede Nationers Generalsekretær. Generalsekretæren skal derefter sende ændringsforslaget til deltagerstaterne med anmodning om at disse meddele, hvorvidt de ønsker, at deltagerstaterne indkaldes til en konference med det formål at behandle og stemme om forslagene. Såfremt mindst en tredjedel af deltagerstaterne inden fire måneder efter datoen for en sådan udsendelse af ændringsforslag fremsætter ønske om en

sådan konference, skal Generalsekretæren indkalde til konferencen i De Forenede Nationers regi. Enhver ændring, som vedtages af et flertal af de deltagerstater, der er til stede og afgiver deres stemme på konferencen, skal forelægges De Forenede Nationers Generalforsamling til godkendelse.

2. Et ændringsforslag, der vedtages i overensstemmelse med denne artikels stk. 1, træder i kraft, når det er godkendt af De Forenede Nationers Generalforsamling og er blevet vedtaget med to tredjedels flertal af deltagerstaterne.

3. Når en ændring træder i kraft, er den bindende for de deltagerstater, som har godkendt den, mens de øvrige deltagerstater stadig er bundet af bestemmelserne i denne konvention og eventuelle tidligere ændringer, som de har godkendt.

Artikel 51

1. De Forenede Nationers Generalsekretær skal modtage og til alle stater udsende teksten til forbehold, som staterne har taget på tidspunktet for ratifikation eller tiltrædelse.

2. Et forbehold, der er uforeneligt med denne konventions hensigt og formål, skal ikke tillades.

3. Forbehold kan til enhver tid trækkes tilbage ved meddelelse herom til De Forenede Nationers Generalsekretær, som derefter skal give meddelelse derom til alle stater. En sådan meddelelse træder i kraft den dag, hvor den modtages af Generalsekretæren.

Artikel 52

En deltagerstat kan opsige denne konvention ved skriftlig meddelelse til De Forenede Nationers Generalsekretær. Opsigelsen træder i kraft eet år efter den dag, hvor Generalsekretæren har modtaget denne.

Artikel 53

De Forenede Nationers Generalsekretær er udpeget til depositar for denne konvention.

Artikel 54

Originalen af denne konvention, hvis arabiske, kinesiske, engelske, franske, russiske og spanske tekster har lige gyldighed, deponeres hos De Forenede Nationers Generalsekretær.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede, der af deres respektive regeringer er behørigt bemyndiget hertil, undertegnet denne konvention. Foruden Danmark har følgende lande på de angivne datoer henholdsvis ratificeret eller tiltrådt konventionen:

Ghana	5. februar	1990
Vietnam	29. februar	1990
Equador	23. marts	1990
Vatikanstaten	20. april	1990
Belize	3. maj	1990
Guatemala	6. juni	1990
Elzera Leone	18. juni	1990
Bolivien	26. juni	1990
Sverige	29. juni	1990
Mongoliet	5. juli	1990
Egypten	6. juli	1990
El Salvador	11. juli	1990
Guinea	13. juli	1990

St. Kitts-Nevis	24. juli	1990
Mauritius	26. juli	1990
Kenya	30. juli	1990
Senegal	31. juli	1990
Ekuador	1. august	1990
Togo	1. august	1990
Bangladesh	3. august	1990
Benin	3. august	1990
Sudan	3. august	1990
Frankrig	7. august	1990
Gambia	8. august	1990
Honduras	10. august	1990
Chile	13. august	1990
Sovjetunionen	16. august	1990
Uganda	17. august	1990
Guinea-Bissau	20. august	1990
Costa Rica	21. august	1990
Filippinerne	21. august	1990
Burkina Faso	31. august	1990
Peru	4. september	1990
Indonesien	8. september	1990
Seychellerne	7. september	1990
Zimbabwe	11. september	1990
Jamaica	13. september	1990
Nepal	14. september	1990
Nali	20. september	1990
Den Demokratiske Folkerepublik Korea	21. september	1990
Wexler	21. september	1990
Brunei	21. september	1990
Brasilien	24. september	1990
Paraguay	25. september	1990
Libyen	27. september	1990
Asanien	28. september	1990
Marokko	30. september	1990
Libanon	30. september	1990
Alger	30. september	1990

Den Hviderussiske Socialistiske Sovjetrepublik	1. oktober	1990
Chad	2. oktober	1990
Nicaragua	5. oktober	1990
Bahamas	9. oktober	1990
Burundi	19. oktober	1990
Grenada	5. november	1990
Pakistan	12. november	1990
Uruguay	20. november	1990
Argentina	4. december	1990
Angola	5. december	1990
Sjiboni	6. december	1990
Spanien	6. december	1990
Panama	10. december	1990
Australien	17. december	1990
Malawi	1. januar	1991
Jugoslavien	3. januar	1991
Tjekkoslaviet	7. januar	1991
Norge	8. januar	1991
Guyana	14. januar	1991
Sydsida	24. januar	1991
Columbia	29. januar	1991
Elfenbenskysten	4. februar	1991
Cypern	7. februar	1991
Moldavien	11. februar	1991
Bahamaserne	15. februar	1991
Dominica	18. marts	1991
Madagaskar	19. marts	1991
Nigeria	19. april	1991
Yemen	7. maj	1991
Laos	8. maj	1991
Filippiner	14. maj	1991
Guatemala	14. maj	1991
Iranen	14. maj	1991
Sankt Vincent og Grenadinerne	14. maj	1991
Demokratiske Republikken Congo	16. maj	1991

Jordan	24. maj	1991
Bulgarien	3. juni	1991
Polen	7. juni	1991
Tanzania	10. juni	1991
Den Dominikanske Republik	11. juni	1991
Finland	20. juni	1991
Sri Lanka	12. juli	1991
Cuba	21. august	1991
Ukraine	28. august	1991
Italien	3. september	1991

Der er ved ratifikationen eller tiltrædelsen af konventionen taget forbehold eller afgivet erklæringer som følger:

Argentina: Erklæring om at Argentina fortolker artikel 1 således, at konventionens beskyttelse indtræder fra tidspunktet for barnets undfangelse.

Forbehold over for artikel 21, (b), (c), (d) og (e).

Erklæring angående artikel 24, (f), om at spørgsmål vedrørende familieplanlægning alene er et forældreanliggende, som skal udøves i overensstemmelse med etiske og moralske principper. Det fastslås, at det er statens pligt at sørge for forældrevejledning og for uddannelse med henblik på ansvarlig udøvelse af forældrehvervet.

Desuden er der givet erklæring om, at Argentina vil fortolke artikel 38 i overensstemmelse med landets nationale lovgivning (jf. artikel 41) således, at børn ikke må deltage i væbnet kamp.

Australien: Forbehold over for artikel 37, (c), 2. pkt., for så vidt angår forpligtelsen til at adskille børn fra voksne i fængsler.

Bahama-øerne: Forbehold over for forpligtelsen i artikel 2 for så vidt angår tildeling af statsborgerskab til børn.

Bangladesh: Forbehold over for artikel 14, stk. 1 og 21.

Colombia: Forbehold om at mindstealderen i artikel 38, stk. 2 og 3, skal forstås som værende 18 år.

Cuba: Under henvisning til artikel 1 erklæring om at myndighedsalderen ifølge cubansk lov ikke opnås ved det fyldte 18. år i relation til alle borgerlige rettigheder.

Djibouti: Erklæring om at landet ikke betragter sig som bundet af bestemmelser eller artikler i konventionen, som er uforenelige med landets religion eller traditionelle værdier.

Egypten: Forbehold over for alle de artikler og bestemmelser i konventionen, som angår adoption, navnlig artikel 20 og 21.

Frankrig: Forbehold over for artikel 40, stk. 2, (b), (v), således at begrænsede undtagelser kan gøres ved lov.

Erklæring om at konventionen, navnlig artikel 6, ikke skal forstås som værende til hinder for anvendelse af fransk lovgivning om frivillig abort.

Desuden er der afgivet erklæring om, at artikel 30 ikke finder anvendelse for Frankrig.

Indonesien: Erklæring om at konventionen ikke finder anvendelse for så vidt angår rettigheder, der ligger uden for den indonesiske grundlovs grænser eller for så vidt angår rettigheder, som går ud over dem, der er nævnt i den indonesiske grundlov.

Desuden er der afgivet erklæring om, at artikel 1, 14, 16, 17, 21, 22 og 29 vil blive fortolket i overensstemmelse med den indonesiske grundlov.

Jordan: Forbehold om at Kongeriget Jordan ikke anser sig som bundet af artikel 14, 20 og 21, som angår barnets ret til religionsfrihed og spørgsmålet om adoption, idet disse rettigheder er i strid med forskrifterne i den islamiske Shariah.

Jugoslavien: Forbehold over for artikel 9, stk. 1, for så vidt angår forpligtelsen til at undergive tvangstjernelse af børn forudgående retlig prøvelse.

Maldiverne: Forbehold over for forpligtelserne i artikel 14 og 21.

Mali: Erklæring om at artikel 16 ikke findes anvendelse for Mali.

Malta: Forbehold over for artikel 26, således at Malta kun er forpligtet i overensstemmelse med den nuværende maltesiske lovgivning om social sikkerhed.

Mauritius: Forbehold over for artikel 22.

Norge: Forbehold over for forpligtelsen i artikel 40, stk. 2, (b), (v).

Pakistan: Forbehold om at konventionens bestemmelser skal fortolkes i lyset af islamisk lov og islamiske værdier.

Polen: Forbehold over for artikel 7, således at et adoptivbarns ret til at kende sine biologiske forældre skal være underlagt de begrænsninger, som ved lov sikrer, at adoptivforældre kan opretholde fortrolighed om barnets herkomst.

Forbehold over for artikel 38, således at polsk lov skal fastsætte den tilladte aldersgrænse for indkaldelse til militær eller lignende tjeneste og til deltagelse i militære operationer. Aldersgrænsen må ikke være lavere end den i artikel 38 nævnte.

Erklæring om at Polen mener, at et barns rettigheder, som de er defineret i konventionen, navnlig artikel 12 til 16, skal udøves med respekt af forældremyndigheden i overensstemmelse med polske skikke og traditioner for så vidt angår barnets plads i og uden for familien.

Desuden er der afgivet erklæring vedrørende artikel 24, (f), således at familieplanlægning samt undervisning og bistand i den forbindelse skal være i overensstemmelse med moralens principper.

Spanien: Erklæring om at Spanien forstår artikel 21, (d), således, at den aldrig må fortolkes på en sådan måde, at den tillader andre økonomiske fordele end dem, som er absolut nødvendige for at dække udgifter vedrørende adoption af børn fra andre lande.

Desuden er der afgivet erklæring om, at Spanien mener, at aldersgrænsen i artikel 38, stk. 2 og 3, er utilstrækkelig, idet børn på 15 år i henhold til konventionen kan blive indkaldt og må deltage i væbnet konflikt.

Tjækkoslovakiet: Erklæring ifølge hvilken landet ikke anser uigenkaldelige, anonyme adoptioner som værende i strid med konventionen.

Uruguay: Forbehold om at mindstealderen for deltagelse i væbnet konflikt (artikel 38, stk. 2 og 3) er for lav. Uruguay vil ikke indkalde nogen person under 18 år til militærtjeneste eller lade sådanne deltage i væbnet konflikt.

Vatikanstaten: Forbehold over for artikel 24, stk. 2, (f), således at »undervisning og bistand i forbindelse med familieplanlægning« i den pågældende artikel alene skal forstås som de familieplanlægningsmidler, der betragtes som moralsk acceptable, dvs. de naturlige metoder for familieplanlægning.

Forbehold om at Vatikanstaten fortolker konventionens artikler på en sådan måde, at den beskytter forældres primære og umistelige rettigheder, særlig for så vidt angår følgende rettigheder: uddannelse (artikel 13 og 28), religion (artikel 14), foreningsfrihed (artikel 15) og privatliv (artikel 16).

Forbehold om at konventionens anvendelse i praksis skal være i overensstemmelse med Vatikanstatens særlige natur og med dens objektive love (art. 1, Law of 7 June 1929, n. 11), og i betragtning af dens begrænsede udstrækning, være i overensstemmelse med Vatikanstatens lovgivning vedrørende statsborgerskab, adgang og ophold.

Venezuela: Erklæring om at artikel 21, (b), skal forstås som angående internationale adoptioner og ikke også som angående anbringelse hos plejefamilier uden for landet. Artikel 21 skal ej heller fortolkes således, at den forringer statens pligt til at sikre barnet passende beskyttelse.

Erklæring vedrørende artikel 21, (d), ifølge hvilken bestemmelsen skal forstås således, at hverken adoption eller anbringelse udenfor hjemmet må resultere i økonomisk fordel for nogen af de involverede parter.

Desuden er der afgivet erklæring om, at artikel 30 skal forestås som omfattet af forpligtelserne i medfør af artikel 2.

Danmark har ved ratifikationen afgivet erklæring om ikke at være bundet af artikel 40, stk. 2, (b), (v).

Danmark har taget foreløbigt territorialt forbehold for så vidt angår Færøerne og Grønland.

Konventionen trådte i henhold til artikel 49, stk. 1, i kraft den 2. september 1990. For Danmarks vedkommende trådte den i henhold til artikel 49, stk. 2, i kraft den 18. august 1991.

Udenrigsministeriet, den 16. januar 1992

Uffe Ellemann-Jensen

BKI nr 30 af 29/03/1976 Gældende
Offentliggørelsesdato: 04-06-1976
Udenrigsministeriet

Senere ændringer til forskriften

- BKI nr 17 af 09/02/1995

Den fulde tekst

Bekendtgørelse af international konvention af 16. december 1966 om borgerlige og politiske rettigheder med tilhørende valgfri protokol (* 1)

Ved kgl. resolution af 14. december 1971, og efter at Folketinget den 4. juni 1971 havde meddelt sit samtykke dertil, har Danmark ratificeret den i New York den 20. marts 1968 undertegnede internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder med tilhørende valgfri protokol.

Konventionen og protokollen har følgende ordlyd (den kinesiske, russiske og spanske tekst er udeladt her):

INTERNATIONAL KONVENTION OM BORGERLIGE OG POLITISKE RETTIGHEDER

De i denne konvention deltagende stater, som

finder - i overensstemmelse med de i De Forenede Nationers pakt erklærede principper - at anerkendelsen af menneskets naturlige værdighed og af hele menneskehedens lige og umistelige rettigheder danner grundlaget for frihed, retfærdighed og fred i verden

anerkender, at disse rettigheder hidrører fra det enkelte menneskes naturlige værdighed,

anerkender - i overensstemmelse med verdenserklæringerne om menneskerettighederne - at idealet om frie mennesker, der nyder borgerlig og politisk frihed samt frihed for frygt og nød, kun kan opnås, såfremt der skabes sådanne vilkår, at enhver kan nyde såvel sine borgerlige og politiske rettigheder som sine økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder,

erkender, at De forenede Nationers pakt pålægger staterne at fremme den almindelige respekt for og overholdelse af menneskerettigheder og frihedsrettigheder,

erkender, at det er det enkelte menneskes skyldighed, i kraft af dets forpligtelser over for sine medmennesker og over for det samfund, det tilhører, at søge de i denne konvention anerkendte rettigheder fremmet og overholdt,

er blevet enige om følgende artikler:

Afsnit I

Artikel I

1. Alle folk har selvbestemmelsesret. I kraft af dette kan de frit bestemme deres politiske stilling og frit varetage deres egen økonomiske, sociale og kulturelle udvikling.

2. Alle folk kan til deres egne formål disponere frit over deres naturgivne rigdomskilder og ressourcer uden derved at gøre indgreb i forpligtelser hidrørende fra international økonomisk samarbejde, der er baseret på princippet om gensidig fordel i rådkeretten. Et folk må aldrig berøves sine eksistensmuligheder.

3. De i denne konvention deltagende stater, herunder sådanne som har ansvaret for forvaltningen af ikke-selvstyrende områder eller formynderkabsområder, skal medvirke til selvbestemmelsesrettens gennemførelse og respektere denne rettighed i overensstemmelse med bestemmelserne i De forenede Nationers pagt.

Afsnit II

Artikel 2

1. Enhver i denne konvention deltagende stat forpligter sig til at respektere og tilsikre alle personer, der befinder sig inden for dens område og er undergivet dens jurisdiktion, de i denne konvention anerkendte rettigheder uden forskelsbehandling af nogen art, herunder som følge af race, hudfarve, køn, sprog, religion, politisk eller anden anskuelse, national eller social herkomst, formueforhold, fødsel eller anden stilling.

2. Enhver i denne konvention deltagende stat forpligter sig til i overensstemmelse med sin forfatning og med denne konventions bestemmelser at træffe de fornødne foranstaltninger til ad lovgivningens vej eller på anden måde at tilsikre de i denne konvention anerkendte rettigheder, dersom disse ikke allerede er gennemført.

3. Enhver i denne konvention deltagende stat forpligter sig til:

- a) at sikre enhver, hvis rettigheder eller friheder efter denne konvention krænktes, adgang til effektive retsmidler herimod, uanset om de personer, der har begået krænkelsen, har handlet i embeds medfør;
- b) at sikre enhver, der gør krav på sådanne retsmidler, adgang til at få sin ret til disse afgjort af kompetente judicielle, administrative eller lovgivende myndigheder eller af anden i henhold til den pågældende stats retsordning kompetent myndighed samt at videreudvikle mulighederne for at anvende judicielle retsmidler;
- c) at sikre, at de kompetente myndigheder tager en klage til følge, når den er fundet berettiget.

Artikel 3

De i denne konvention deltagende stater forpligter sig til at sikre mænds og kvinders lige ret til at nyde alle de i denne konvention anførte borgerlige og politiske rettigheder.

Artikel 4

1. I en offentlig nødstilstand, som truer nationens beståen, og som officielt proklameres som en sådan, kan de i denne konvention deltagende stater træffe foranstaltninger, hvorved deres forpligtelser i henhold til konventionen fraviges i det omfang, sådanne foranstaltninger er absolut nødvendige i den givne situation, og forudsat, at de ikke er uforenelige med statens øvrige forpligtelser i henhold til folkeretten og ikke indebærer forskelsbehandling alene på grund af race, hudfarve, køn, sprog, religion eller social herkomst.

2. Foranstående bestemmelse hjemler ikke fravigelser af artikel 6, 7, 8 (stk. 1 og 2), 11, 15, 16 og 18.

3. Enhver i denne konvention deltagende stat, der benytter sig af retten til at fravige konventionens bestemmelser, skal omgående gennem De forenede Nationers generalsekretær underrette de øvrige i konventionen deltagende stater om de bestemmelser, den har fraviget, og om begrundelsen herfor. Den pågældende stat skal give en yderligere meddelelse ad samme vej den dag, den bringer sådanne fravigelser til ophør.

Artikel 5

1. Intet i denne konvention må fortolkes som medførende nogen ret for en stat, gruppe eller person til at udøve nogen virksomhed eller foretage nogen handling, der tager sigte på at tilintetgøre nogen af de heri anerkendte rettigheder eller friheder eller på at begrænse disse i videre omfang, end denne konvention hjemler.

2. Grundlæggende menneskerettigheder, der i medfør af lov, konventioner, administrative bestemmelser eller sædvane anerkendes eller består i en i denne konvention deltagende stat, må ikke begrænses eller fraviges under foregivende af, at denne konvention ikke anerkender sådanne rettigheder eller kun anerkender dem i mindre udstrækning.

Afsnit III

Artikel 6

1. Ethvert menneske har en naturgiven ret til livet. Denne ret skal beskyttes ved lov. Ingen må vilkårligt berøves livet.

2. I lande, som ikke har afskaffet dødsstraffen, må en dødsdom kun idømmes for de groveste forbrydelser i overensstemmelse med den lovgivning, som var gældende på det tidspunkt, da forbrydelsen blev begået, og som ikke må være i strid med bestemmelserne i denne konvention eller med konventionen om forebyggelse af og straf for folkedrab. Dødsstraf kan kun fuldbyrdes i henhold til en endelig dom afsagt af en kompetent domstol.

3. Når berøvelse af livet er ensbetydende med folkedrab, skal intet i denne artikel berettige en i denne konvention deltagende stat til på nogen måde at fravige forpligtelser, den har påtaget sig i henhold til bestemmelserne i konventionen om forebyggelse af og straf for folkedrab.

4. Enhver dødsdomstol skal have ret til at søge benådning eller forvandling af straffen. Amnesti, benådning eller forvandling af dødsstraffen skal kunne tilstås i alle tilfælde.

5. Dødsstraf må ikke idømmes for forbrydelser begået af personer under 18 år og må ikke fuldbyrdes over for gravide kvinder.

6. Intet i denne artikel skal kunne påberåbes for at forsinke eller forhindre afskaffelse af dødsstraffen i en i denne konvention deltagende stat.

Artikel 7

Ingen må underkastes tortur eller grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. I særdeleshed må ingen uden sit frit afgivne samtykke underkastes medicinske eller videnskabelige eksperimenter.

Artikel 8

1. Ingen må holdes i slaveri; slaveri og slavehandel under enhver form skal være forbudt.

2. Ingen må holdes i trældom.

3. a) Ingen må beordres til at udføre tvangs- eller andet pligtarbejde:

- b) I lande, hvor frihedsberøvelse med strafarbejde kan idømmes som straf for en forbrydelse, skal bestemmelsen i stk. 3 a) ikke være til hinder for at lade nogen udføre strafarbejde i henhold til en herom af en kompetent domstol afsagt dom;
- c) I denne bestemmelse omfatter udtrykket »tvangs- eller pligtarbejde« ikke:
  - i) arbejde eller tjeneste, som ikke er nævnt i litra b) ovenfor, men som normalt kræves af en person, der er berøvet sin frihed som følge af en lovlig retsafgørelse, eller af en person, der på betingelser er løsladt fra sådan frihedsberøvelse;
  - ii) tjeneste af militærkarakter og - i lande, hvor militærnægtelse anerkendes - samfundstjeneste, der i henhold til lov kræves udført af militærnægtere;
  - iii) tjeneste, der kræves i en nødstilstand eller under katastrofer, der truer samfundets liv eller velvære;
  - iv) arbejde eller tjeneste, der er et led i normale borgerpligter.

Artikel 9

1. Enhver har ret til frihed og personlig sikkerhed. Ingen må underkastes vilkårlig arrest eller frihedsberøvelse. Ingen må berøves sin frihed undtagen af sådanne grunde, og i overensstemmelse med sådanne fremgangsmåder, som er fastsat ved lov.

2. Enhver, der arresteres, skal ved arrestationen oplyses om grundene hertil og straks underrettes om eventuelle sigtelser mod ham.

3. Enhver, der arresteres eller tilbageholdes som sigtet for et strafbart forhold, skal uførtøvet fremstilles for en dommer eller anden ovennævnt person, der ved lov er bemyndiget til at udøve domsmyndighed, og skal have ret til rettergang inden for en rimelig frist eller til løsladelse. Det skal ikke være den almindelige regel, at personer, som afventer rettergang, hensættes i varetagtsarrest, men deres løsladelse kan gøres betinget af garantier for, at de giver møde under rettergangen på ethvert andet stadium af processen og i givet fald til dommens fuldbyrdelse.

4. Enhver, der berøves sin frihed ved arrestation eller anden tilbageholdelse, skal have ret til at indbringe sagen for en domstol, før at denne uden ophold kan træffe afgørelse om lovligheden af hans tilbageholdelse og beordre ham løsladt, hvis tilbageholdelsen ikke er lovlig.

5. Enhver, der har været offer for ulovlig arrestation eller anden tilbageholdelse, skal have ret til erstatning.

Artikel 10

1. Alle, der berøves deres frihed, skal behandles humant og med respekt for menneskers naturlige værdighed.

2. a) I tilfælde personer skal, hvis der ikke foreligger ganske særlige omstændigheder, holdes adskilt fra domfældte personer og skal

undergives særskilt behandling svarende til deres stilling som ikke domfældte:

- b) tiltalte unge mennesker skal holdes adskilt fra voksne, og sagerne mod den skal afgøres så hurtigt som muligt.

3. Straffesystemet skal omfatte en fangebehandling, hvis vigtigste formål skal være fangernes forbedring og resocialisering. Unge lovovertrædere skal holdes adskilt fra voksne og gives en behandling svarende til deres alder og retslige stilling.

Artikel 11

Ingen må anbringes i fængsel alene på grund af manglende evne til at opfylde en kontraktlig forpligtelse.

Artikel 12

1. Enhver, der lovligt befinder sig på en stats område, skal inden for dette have ret til at færdes frit og til frit at vælge sit opholdssted.

2. Enhver skal have ret til at forlade et hvilket som helst land, herunder sit eget.

3. Ovennævnte rettigheder må ikke underkastes andre begrænsninger end sådanne, som er fastsat ved lov og er nødvendige for at beskytte statens sikkerhed, den offentlige orden (*ordre public*), den offentlige sundhed eller sædelighed eller andres rettigheder og friheder, og som er forenelige med de øvrige i denne konvention anerkendte rettigheder.

4. Ingen må vilkårligt beroves retten til at indrejse i sit egen land.

Artikel 13

En udlænding, som lovligt befinder sig på en i denne konvention deltagende stats område, kan kun advises i henhold til en afgørelse, der er truffet i overensstemmelse med lov, og skal, medmindre tvungende hensyn til statens sikkerhed er til hinder derfor, have adgang til at fremføre de grunde, der taler imod hans udvisning, til at få sin sag undergivet fornyet prøvelse hos og til i dette øjemed at være repræsenteret over for vedkommende myndighed eller een eller flere af vedkommende myndighed særligt udpegede personer.

Artikel 14

1. Alle skal være lige for domstolene. Enhver skal ved afgørelsen vedrørende en anklage mod ham for et strafbart forhold eller vedrørende hans rettigheder og forpligtelser i et søgsmål være berettiget til retfærdig og offentlig rettergang for en kompetent, uafhængig og upartisk domstol, der er oprettet ved lov. Pressen og offentligheden kan udelukkes fra hele rettergangen eller fra dele af denne af hensyn til sædeligheden, den offentlige orden (*ordre public*) eller statens sikkerhed i et demokratisk samfund, eller hvor hensynet til parternes privatliv kræver det, eller i det omfang retten finder absolut nødvendigt, når offentlighed på grund af særlige omstændigheder ville skade retfærdighedens interesser; dog skal enhver dom, der afsiges i en straffesag eller i et søgsmål offentliggøres, medmindre hensynet til unge mennesker taler herimod, eller det drejer sig om ægteskabsager eller sager om forældremyndighed eller værgemål for børn.

2. Enhver, der anklages for en lovovertrædelse, har ret til at blive anset for uskyldig, indtil hans skyld er bevist i overensstemmelse med loven.

3. Enhver skal ved afgørelsen af en anklage mod ham for et strafbart forhold være berettiget til følgende minimumsgarantier i fuld lighed:

- a) at blive underrettet uforøvet og udførligt i et sprog, han forstår, om indholdet af og årsagen til den anklage, der er rejst mod ham;
- b) at få tilstrækkelig tid til og mulighed for at forberede sit forsvar og til at stå i forbindelse med en advokat, han selv har valgt;
- c) at få sin sag pådømt uden unødigt ophold;
- d) at få sagen pådømt i sin nærværelse og at forsvare sig personligt eller ved hjælp af en forsvarer, som han selv har valgt, at blive oplyst om sin ret til juridisk bistand, såfremt han ikke allerede har en sådan bistand, og til at få beskikket en forsvarer, når hensynet til retfærdigheden kræver det, og i så fald uden udgift for ham, hvis han ikke har tilstrækkelige midler til at afholde udgifterne herved;
- e) at afhøre eller lade vidner imod ham afhøre og at få vidner i sin interesse tilfågt og afhørt på samme betingelser som vidner imod ham;
- f) at få gratis bistand af en tolk, hvis han ikke forstår eller taler det sprog, der anvendes i retten;
- g) ikke at blive tvunget til at vidne imod sig selv eller erkende sig skyldig.

4. I sager mod unge mennesker skal rettergangen gennemføres under hensyntagen til de pågældendes alder og ønskeligheden af at fremme deres resocialisering.

5. Enhver, der er domfældt for en forbrydelse har ret til at få domfældelsen og fastsættelsen af retsfølgen prøvet af en højere domstol i overensstemmelse med loven.

6. Når en person ved endelig dom er domfældt for en strafbar handling, og når hans dom senere er blevet omstødt, eller han er blevet benådet som følge af, at en ny eller nyopdaget omstændighed på afgørende måde viser, at domfældelsen var fejlagtig, skal der tillægges den, som har udstået straf som følge af en sådan domfældelse, erstatning efter loven, medmindre det godtgøres, at det helt eller delvis kan tilskrives ham selv, at den ukendte omstændighed ikke kom for dagen i rette tid.

7. Ingen må på ny tiltales eller straffes for en lovovertrædelse, for hvilken han allerede er blevet endelig domfældt eller frifundet i overensstemmelse med det enkelte lands lovgivning og strafferetspleje.

Artikel 15

1. Ingen kan findes skyldig i et strafbart forhold på grund af en handling eller undladelse, som efter det pågældende lands ret eller efter folkeretten ikke var strafbar på det tidspunkt, da den blev begået, der kan heller ikke pålægges strengere straf end den, der var anvendelig på det tidspunkt, da lovovertrædelsen blev begået. Hvis der efter at lovovertrædelsen er begået ved lov fastsættes en mildere straf, skal dette komme lovovertræderen til gode.

2. Intet i denne artikel skal være til hinder for, at en person domfældes og straffes for en handling eller undladelse, som på det tidspunkt, da den blev begået, var strafbar efter de almindelige af det internationale samfund anerkendte retsprincipper.

Artikel 16

Enhver har ret til overalt at blive anerkendt som havende retsevne.

Artikel 17

1. Ingen må udsættes for vilkårlig eller ulovlig indblanding i sit privatliv eller familieliv, sit hjem eller sin brevveksling, eller for ulovlige angreb på sin ære og sit omdømme.

2. Enhver har ret til lovens beskyttelse mod sådan indblanding eller sådanne angreb.

Artikel 18

1. Enhver har ret til at tænke frit og til samvittigheds- og religionsfrihed. Denne ret skal omfatte frihed til at bekende sig til eller antage en religion eller tro efter eget valg samt frihed til, alene eller sammen med andre, offentligt eller privat at give udtryk for sin religion eller tro ved gudsdyrkelse, udførelse af rituelle handlinger, overholdelse af religiøse sædvaner samt undervisning.

2. Ingen må underkastes tvang, der kan begrænse hans frihed til at bekende sig til eller antage en religion eller tro efter eget valg.

3. Friheden til at give udtryk for en religion eller tro må kun underkastes sådanne begrænsninger, som er foreskrevet ved lov og er nødvendige af hensyn til den offentlige sikkerhed, orden, sundhed eller sædelighed eller andres grundlæggende rettigheder og friheder.

4. De i denne konvention deltagende stater forpligter sig til at respektere forældres og i givet fald værgers frihed til at sikre omsorg for deres børns religionsundervisning og moralske opdragelse i overensstemmelse med deres egen overbevisning.

Artikel 19

1. Enhver har ret til meningsfrihed uden indblanding.

2. Enhver har ret til ytringsfrihed; denne ret skal omfatte frihed til at søge, modtage og meddele oplysninger og tanker af enhver art uden hensyn til landegrænser, i mundtlig, skriftlig eller trykt form, i form af kunst eller ved andre midler efter eget valg.

3. Udøvelsen af de ved denne artikels stk. 2 hjemlede rettigheder medfører særlige forpligtelser og et særligt ansvar. Den kan derfor undergives visse begrænsninger, men dog kun sådanne som er hjemlet ved lov og er nødvendige:

- a) af hensyn til respekten for andres rettigheder eller omdømme;
- b) af hensyn til statens sikkerhed, den offentlige orden (*ordre public*), sundhed eller sædelighed.

Artikel 20

1. Al propaganda for krig skal være forbudt ved lov.

2. Enhver tilskyndelse til nationalt had, racehad eller religiøst had, som ophidser til forskelsbehandling, fjendtlighed eller vold, skal være forbudt ved lov.

Artikel 21

Retten til at deltage i fredelige forsamlinger skal anerkendes. Udøvelsen af denne ret må ikke underkastes andre begrænsninger end sådanne, som fastsættes i overensstemmelse med loven og er nødvendige i et demokratisk samfund af hensyn til statens sikkerhed eller den offentlige sikkerhed, den offentlige orden (*ordre public*), beskyttelsen af den offentlige sundhed eller sædelighed eller beskyttelsen af andres rettigheder og friheder.

Artikel 22

1. Enhver har ret til foreningsfrihed, herunder ret til at oprette og indmelde sig i fagforeninger til beskyttelse af sine interesser.

2. Udøvelsen af denne ret må ikke underkastes andre begrænsninger end sådanne, som er foreskrevet ved lov og er nødvendige i et demokratisk samfund af hensyn til statens sikkerhed eller den offentlige sikkerhed, den offentlige orden (*ordre public*), beskyttelsen af den offentlige sundhed eller sædelighed eller beskyttelsen af andres ret og frihed. Denne artikel skal ikke være til hinder for, at der pålægges medlemmer af de væbnede styrker og af politiet lovlige begrænsninger i deres udøvelse af denne ret.

3. Inter i denne artikel berettiger stater, der er deltagere i Den internationale Arbejdsorganisations konvention af 1948 om foreningsfrihed og beskyttelse af retten til at organisere sig, til at træffe lovgivningsmæssige foranstaltninger, som ville begrænse de garantier, der er fastsat i den pågældende konvention, eller til at anvende loven på en måde, som ville begrænse disse garantier.

Artikel 23

1. Familien er samfundets naturlige og grundlæggende gruppehed og har ret til samfundets og statens beskyttelse.

2. Giftelejlige mænds og kvinders ret til at indgå ægteskab og stifte familie skal anerkendes.

3. Intet ægteskab må indgås uden de vordende ægtefællers fric og uförbeholdne samtykke.

4. De i denne konvention deltagende stater skal tage passende skridt til at sikre ægtefællernes ligestilling med hensyn til rettigheder og forpligtelser ved ægteskabets indgåelse, under ægteskabet og ved dets opløsning. I tilfælde af ægteskabets opløsning skal der drages omsorg for fornøden beskyttelse af eventuelle børn.

Artikel 24

1. Ethvert barn har uden forskelsbehandling på grundlag af race, hudfarve, køn, sprog, religion, national eller social herkomst, formueforhold eller fødsel, ret til de beskyttelsesforanstaltninger fra familiens, samfundets og statens side, som dets stilling som mindreårig kræver.

2. Ethvert barn skal registreres umiddelbart efter fødslen og have et navn.

3. Ethvert barn har ret til at erhverve et statsborgerskab.

Artikel 25

Enhver borger skal uden nogen af de i artikel 2 omhandlede former for forskelsbehandling og uden urimelige begrænsninger have ret til og mulighed for:

- a) at deltage, direkte eller gennem frit valgte repræsentanter, i varetagelsen af offentlige anliggender;
- b) at stemme og modtage valg ved reelt gennemførte periodiske valg på grundlag af almindelig og lige stemmeret og hemmelig afstemning, der sikrer, at vælgernes vilje frit kommer til udtryk;
- c) at have adgang til offentlig tjeneste i sit land på grundlag af almindelig ligestilling.

Artikel 26

Alle mennesker er lige for loven og er berettigede til lovens ligelige beskyttelse uden nogen forskelsbehandling. I denne henseende skal loven forbyde enhver forskelsbehandling og sikre alle ligelig og effektiv beskyttelse mod forskelsbehandling af nogen grund, herunder race, hudfarve, køn, sprog, religion, politisk eller anden anskuelse, national eller social herkomst, formueforhold, fødsel eller anden stilling.

Artikel 27

I de stater, hvor der findes etniske, religiøse eller sproglige mindretal, må personer, der tilhører sådanne mindretal, ikke forbeholdes retten til i fællesskab med de øvrige medlemmer af deres gruppe at leve deres eget kulturliv, at bekende sig til og udøve deres egen religion eller at benytte deres eget sprog.

Afsnit IV

Artikel 28

1. Der oprettes en menneskerettighedskomitee (herefter betegnet komiteen). Den skal bestå af 18 medlemmer og varetage de nedenfor fastsatte opgaver.

2. Komiteen skal bestå af statsborgere fra de i denne konvention deltagende stater og medlemmerne skal være personer af høj moralsk kvalitet og have anerkendt sagkundskab med hensyn til menneskerettigheder. Der skal tages hensyn til fordelingen ved, at nogle af komiteens medlemmer har juridisk erfaring.

3. Komiteens medlemmer vælges og virker i deres personlige egenskab.

Artikel 29

1. Komiteens medlemmer vælges med hemmelig afstemning på grundlag af en fortegnelse over personer, der besidder de i artikel 28 foreskrevne kvalifikationer, og som er indstillet hertil af de i denne konvention deltagende stater.

2. Enhver i denne konvention deltagende stat kan højst indstille to personer. Disse skal være statsborgere i den stat, der indstiller dem.

3. En person kan indstilles flere gange.

Artikel 30

1. Det første valg finder sted senest seks måneder efter denne konventions ikrafttrædelsesdato.

2. Mindst fire måneder før tidspunktet for hvert valg til komiteen, bortset fra valg til besættelse af en plads, som er blevet erklæret ledig i overensstemmelse med artikel 34, anmoder De forenede Nationers generalsekretær skriftligt de i denne konvention deltagende stater om inden tre måneder at foreslå kandidater til komiteen.

3. De forenede Nationers generalsekretær udarbejder en alfabetisk fortegnelse over samtlige således foreslåede personer med angivelse af de deltagerstater, der har indstillet dem, og fremsender fortegnelsen til de i denne konvention deltagende stater, senest en måned før juleen for hvert valg.

4. Valg af komiteens medlemmer finder sted på et af De forenede nationers generalsekretær indkaldt møde ved De forenede Nationers hovedsæde mellem de i denne konvention deltagende stater. Ved dette møde, der for at være beslutningsdygtigt kræver deltagelse af to tredjedele af de i denne konvention deltagende stater, indvælges i komiteen de kandidater, der opnår flest stemmer og et absolut flertal af de stemmer, der afgives af de tilstedeværende og stemmeafgivende repræsentanter for deltagerstaterne.

Artikel 31

1. Komiteen må ikke omfatte flere end een statsborger fra samme stat.

2. Ved valg til komiteen skal hensyn tages til en rimelig geografisk fordeling af medlemskredsen og til repræsentation af de forskellige kulturformer og de vigtigste retssystemer.

Artikel 32

1. Komiteens medlemmer vælges for et tidsrum af fire år. De kan genvælges, såfremt de genindstilles. Funktionstiden for ni af de medlemmer, der vælges ved det første valg, udløber dog efter to års forløb; straks efter det første valg udpeges disse ni medlemmer ved lodtrækning foretaget af dirigenten for det i artikel 30, stk. 4, nævnte møde.

2. Valg afholdes ved udløbet af en funktionsperiode i overensstemmelse med de foregående artikler i dette afsnit af konventionen.

Artikel 33

1. Hvis et komiteemedlem efter de øvrige medlemmers enstemmige opråbelse er opført med at udøve sine funktioner af anden

grund end midlertidigt fravær, underretter komiteens formand De forenede Nationers generalsekretær, som derpå erklærer det pågældende medlems plads for ledig.

2. I tilfælde af et komiteemedlems død eller tilbagetræden underretter formanden straks De forenede Nationers generalsekretær, som erklærer pladsen for ledig fra datoen for dødsfaldet eller fra den dato, det pågældende medlem træder tilbage.

Artikel 34

1. Når en plads i komiteen er erklæret ledig i henhold til artikel 33, og det tidligere medlems funktionsperiode ikke udløber inden seks måneder fra det tidspunkt, da pladsen blev erklæret ledig, giver De forenede Nationers generalsekretær meddelelse herom til de i denne konvention deltagende stater, som inden to måneder kan afgive indstillinger i henhold til artikel 29 med henblik på besættelse af den ledige plads.

2. De forenede Nationers generalsekretær udarbejder en alfabetisk fortegnelse over de således indstillede personer og fremsender denne til de i denne konvention deltagende stater. Valg til besættelse af den ledige plads finder derefter sted i overensstemmelse med de herom gældende bestemmelser i dette afsnit af konventionen.

3. Et komiteemedlem, der vælges til en plads, der er erklæret ledig i henhold til artikel 33, varetager hvervet i den resterende del af funktionsperioden for det medlem, hvis plads i komiteen blev ledig i henhold til bestemmelserne i den nævnte artikel.

Artikel 35

Komiteens medlemmer modtager, med godkendelse af De forenede Nationers generalforsamling, vederlag af De forenede Nationers midler på sådanne vilkår og betingelser, som generalforsamlingen måtte fastsætte under hensyntagen til betydningen af komiteens opgaver.

Artikel 36

De forenede Nationers generalsekretær stiller personale og øvrige hjælpemidler til rådighed for komiteen i det omfang, det er nødvendigt, for at komiteen effektivt kan udøve sine funktioner i henhold til denne konvention.

Artikel 37

1. De forenede Nationers generalsekretær indkalder komiteen til dens første møde ved De forenede Nationers hovedsæde.

2. Senere møder afholdes på tidspunkter, der fastsættes i komiteens forretningsorden.

3. Komiteen afholder som regel sine møder ved De forenede Nationers hovedsæde eller ved De forenede Nationers kontor i Genève.

Artikel 38

Enhvert medlem af komiteen afgiver, for han tiltræder sit hverv, i et åbent komitemøde en højtidelig erklæring om, at han vil varetage sit hverv upartisk og samvittighedsfuldt.

Artikel 39

1. Komiteen vælger personer til at beklæde tillidsposter i komiteen for et tidsrum af to år. De kan genvælges.

2. Komiteen fastsætter selv sin forretningsorden, som bl.a. skal indeholde bestemmelser om at:

- a) komiteen er beslutningsdygtig, når tolv medlemmer er til stede;
- b) komiteens beslutninger skal træffes med et flertal af de tilstedeværende medlemmers stemmer.

Artikel 40

1. De i denne konvention deltagende stater forpligter sig til at afgive beretninger om de foranstaltninger, de har truffet til gennemførelse af de heri anerkendte rettigheder, og om de fremskridt, der er gjort med hensyn til disse rettigheders udnyttelse:

- a) inden et år fra konventionens ikrafttræden for de pågældende deltagerstater;
- b) derefter når som helst komiteen fremsætter anmodning derom.

2. Alle beretninger fremsendes til De forenede Nationers generalsekretær, som videregiver dem til komiteen til behandling. I

beretningerne angives de forhold og vanskeligheder, der måtte have været af betydning for denne konventions iværksættelse.

3. De forenede Nationers generalsekretær kan efter samråd med komiteen oversende genparter til De forenede Nationers sætorganisationer af de dele af beretningerne, som henhører under deres respektive forretningsområder.

4. Komiteen gennemgår de beretninger, som afgives af de i denne konvention deltagende stater. Den fremsender sine egne beretninger til deltagerstaterne tillige med sådanne almindelige kommentarer, som den måtte finde anledning til at fremsætte. Komiteen kan endvidere fremsende disse kommentarer til Det økonomiske og sociale Råd tillige med genparter af de beretninger, som er modtaget fra de i denne konvention deltagende stater.

5. De i denne konvention deltagende stater kan tilstille komiteen eventuelle bemærkninger til kommentarer, som måtte være fremsat i henhold til stk. 4 i denne artikel.

Artikel 41

1. En i denne konvention deltagende stat kan når som helst erklære i henhold til denne artikel, at den anerkender komiteens kompetence til at modtage og behandle henvendelser, hvorved en deltagerstat hævder, at en anden deltagerstat ikke opfylder sine forpligtelser i henhold til denne konvention. Henvendelser i henhold til denne artikel kan kun modtages og behandles, hvis de hidrører fra en deltagerstat, som har afgivet en erklæring om, at den for sit vedkommende anerkender komiteens kompetence. Komiteen må ikke modtage nogen henvendelse, der vedrører en deltagerstat, som ikke har afgivet en sådan erklæring. Henvendelser, der modtages i henhold til denne artikel, behandles i overensstemmelse med følgende regler:

- a) Hvis en i denne konvention deltagende stat finder, at en anden deltagerstat ikke opfylder bestemmelserne i denne konvention, kan den ved skriftlig henvendelse gøre den anden deltagerstat opmærksom herpå. Inden tre måneder efter modtagelsen af henvendelsen skal den modtagende stat give den stat, som har fremsendt henvendelsen, en redegørelse eller anden skriftlig udtalelse, der belyser sagen, og som i det omfang, det er muligt og sagligt motiveret, angiver de interne regler og retsmidler, der har været anvendt, er under anvendelse eller vil kunne anvendes i sagen.
- b) Såfremt sagen ikke er bilagt til begge staters tilfredshed inden seks måneder efter, at den modtagende stat har fået den oprindelige henvendelse, har hver af staterne ret til at indbringe sagen for komiteen ved meddelelse til denne samt til den anden stat.
- c) Komiteen må først behandle en sag, der er indbragt for den, når den har sikret sig, at alle de retsmidler, der er til rådighed i den pågældende stat, er anvendt og udtomt i overensstemmelse med de i folkeretten almindeligt anerkendte principper. Dette gælder ikke, hvor anvendelsen af retsmidlerne trækker urimeligt i langdrag.
- d) Komiteen træder sammen for lukkede døre, når den behandler henvendelser i henhold til denne artikel.
- e) Med forbehold af bestemmelser i litra c) skal komiteen tilbyde de pågældende deltagerstater sin bistand med henblik på en mindelig afgørelse af sagen på grundlag af respekt for menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, således som disse er anerkendt i denne konvention.
- f) I enhver sag, der indbringes for komiteen, kan denne anmode de i litra b) omhandlede deltagerstater om at tilvejebringe enhver oplysning af betydning for sagen.
- g) De i litra b) omhandlede deltagerstater har ret til at lade sig repræsentere, når sagen behandles i komiteen, og til at fremkomme med mundtlige og/eller skriftlige indlæg.
- h) Komiteen afgiver inden tolv måneder efter datoen for modtagelsen af en meddelelse i henhold til litra b) beretning:
- i) hvis der er opnået en afgørelse efter bestemmelserne i litra c), begrænser komiteen sin beretning til en kort redegørelse for de faktiske omstændigheder og den opnåede løsning;
- ii) hvis der ikke er opnået en løsning efter bestemmelserne i litra c), begrænser komiteen sin beretning til en kort redegørelse for de faktiske omstændigheder, de skriftlige indlæg samt en gengivelse af de pågældende deltagerstaters mundtlige indlæg vedføjes beretningen.

Beretningen fremsendes i alle tilfælde til de pågældende deltagerstater.

2. Bestemmelserne i denne artikel træder i kraft, når ti af de i denne konvention deltagende stater har afgivet erklæring i henhold til stk. 1 i denne artikel.

Sådanne erklæringer deponeres af deltagerstaterne hos De forenede Nationers generalsekretær, som fremsender genparter deraf til de øvrige deltagerstater. En erklæring kan når som helst trækkes tilbage ved en meddelelse til generalsekretæren. En sådan tilbagetrækning berører ikke behandlingen af en sag, hvorom henvendelse allerede er sket i henhold til denne artikel. Efter at meddelelsen om erklæringens tilbagetrækning er modtaget af generalsekretæren, må yderligere henvendelser ikke modtages fra nogen deltagerstat, medmindre den pågældende deltagerstat har afgivet en ny erklæring.

Artikel 42

1. a) Hvis en sag, som indbringes for komiteen i overensstemmelse med artikel 41, ikke afgøres til de pågældende deltagerstaters tilfredshed, kan komiteen med de pågældende deltagerstaters forudgående samtykke nedsætte en *ad hoc* mæglingskommission (heretter benævnt kommissionen). Denne stiller sin bistand til rådighed for de pågældende deltagerstater med henblik på en mindelig afgørelse af sagen på grundlag af respekt for denne konvention.

- b) Kommissionen består af fem personer, der kan godkendes af de pågældende deltagerstater. Såfremt de pågældende

deltagerstater ikke inden tre måneder når til fuld enighed om kommissionens sammensætning, vælges de kommissionsmedlemmer, om hvem der ikke er opnået enighed, med to tredjedels flertal ved hemmelig afstemning i komiteen blandt dens egne medlemmer.

2. Kommissionens medlemmer virker i deres personlige egenskab. De må ikke være statsborgere i de pågældende deltagerstater eller i en stat, der ikke er deltager i denne konvention, eller i en deltagerstat, som ikke har afgivet erklæring i henhold til artikel 41.

3. Kommissionen vælger selv sin formand og vedtager selv sin forretningsorden.

4. Kommissionens møder afholdes som regel ved De forenede Nationers hovedsæde eller ved De forenede Nationers kontor i Genève. De kan dog afholdes på sådanne andre egnede steder, som kommissionen måtte bestemme i samråd med De forenede Nationers generalsekretær og de pågældende deltagerstater.

5. Det sekretariat, som stilles til rådighed i overensstemmelse med artikel 36 betjener også de kommissioner, som nedsættes i henhold til denne artikel.

6. De oplysninger, som modtages og sammenholdes af komiteen stilles til rådighed for kommissionen, og kommissionen kan anmode de pågældende deltagerstater om at meddele andre oplysninger af betydning for sagen.

7. Når kommissionen har færdighbehandlet sagen, dog i intet tilfælde senere end tolv måneder efter, at den har modtaget denne, afgiver den en beretning til komiteens formand til videresendelse til de pågældende deltagerstater:

- a) hvis kommissionen ikke er i stand til at afslutte sin behandling af sagen inden tolv måneder, begrænser den sin beretning til en kort redegørelse for sagens hidtidige behandling;
- b) hvis der opnås en mindelig afgørelse af sagen på grundlag af respekt for menneskerettighederne som anerkendt i denne konvention, begrænser kommissionen sin beretning til en kort redegørelse for de faktiske omstændigheder og den opnåede løsning;
- c) hvis der ikke opnås en løsning i henhold til bestemmelserne i litra b), indeholder kommissionens beretning en redegørelse for resultaterne af dens undersøgelse af alle faktiske omstændigheder af betydning for de pågældende deltagerstaters mellemværende samt for dens vurdering af mulighederne for en mindelig afgørelse af sagen. Denne beretning indeholder endvidere de pågældende deltagerstaters skriftlige indlæg samt en gengivelse af deres mundtlige indlæg;
- d) hvis kommissionens beretning afgives i henhold til litra c) skal de pågældende deltagerstater inden tre måneder efter dens modtagelse meddele komiteens formand, hvorvidt de godtager indholdet af kommissionens beretning.

8. Bestemmelserne i denne artikel berører ikke komiteens pligter i henhold til artikel 41.

9. De pågældende deltagerstater deler kommissionsmedlemmernes udgifter ligeligt imellem sig i henhold til beregninger, der tilvejebringes af De forenede Nationers generalsekretær.

10. De forenede Nationers generalsekretær er bemyndiget til om nødvendigt at dække kommissionsmedlemmernes udgifter, før disse refunderes af de pågældende deltagerstater i overensstemmelse med sik. 9 i denne artikel.

Artikel 43

Medlemmerne af komiteen og af de *ad hoc* mæglingskommissioner, der måtte blive nedsat i henhold til artikel 42, er berettigede til de samme lettelser, rettigheder og immuniteter, som tilkommer De forenede Nationers udsendte eksperter i henhold til herom gældende bestemmelser i konventionen om De forenede Nationers rettigheder og immuniteter.

Artikel 44

Denne konventions gennemførelsesbestemmelser berører ikke de fremgangsmåder, der er foreskrevet med hensyn til gennemførelsen af menneskerettigheder i eller i medfør af De forenede Nationers og særorganisationernes statutter og konventioner, og forhindrer ikke de i denne konvention deltagende stater i at benytte andre fremgangsmåder til tilføjelse af en tvist i overensstemmelse med almindelige eller særlige mellem den gældende internationale overenskomster.

Artikel 45

Komiteen afgiver gennem Det økonomiske og sociale Råd en årlig beretning om sin virksomhed til De forenede Nationers generalforsamling.

Afsnit V

Artikel 46

Intet i denne konvention må fortolkes som en indskrænkning i de bestemmelser i de De forenede Nationers pagt og særorganisationernes statutter, der nærmere angiver det ansvar, som De forenede Nationers forskellige organer og særorganisationerne hver især har, for såvidt angår de i denne konvention omhandlede spørgsmål.

Artikel 47

Intet i denne konvention må fortolkes som en indskrænkning i alle folks naturlige ret til fuld og fri nydelse og udnyttelse af deres naturgivne rigdomskilder og ressourcer.

Afsnit VI

Artikel 48

1. Denne konvention kan undertegnes af enhver medlemsstat i De forenede Nationer eller ethvert medlem af en af særorganisationerne af enhver stat, der har tilsluttet sig Den internationale Domstols statut og enhver anden stat, der af De forenede Nationers generalforsamling er blevet opfordret til at deltage i denne konvention.

2. Denne konvention skal ratificeres. Ratifikationsinstrumenter skal deponeres hos De forenede Nationers generalsekretær.

3. Denne konvention kan tiltrædes af enhver af de i stk. 1 i denne artikel nævnte stater.

4. Tiltrædelse sker ved deponering af et tiltrædelsesinstrument hos De forenede Nationers generalsekretær.

5. De forenede Nationers generalsekretær underretter alle stater, som har undertegnet eller tiltrådt denne konvention, om deponeringen af ethvert ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument.

Artikel 49

1. Denne konvention træder i kraft tre måneder efter datoen for deponeringen af det femogtredivte ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument hos De forenede Nationers generalsekretær.

2. For enhver stat, der ratificerer eller tiltræder denne konvention efter deponeringen af det femogtredivte ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument, træder konventionen i kraft tre måneder efter datoen for deponeringen af dens eget ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument.

Artikel 50

Bestemmelserne i denne konvention finder uden begrænsning eller undtagelse anvendelse på alle dele af forbundsstater.

Artikel 51

1. Enhver i denne konvention deltagende stat kan stille ændringsforslag og indsende dem til De forenede Nationers generalsekretær. Denne skal derefter give meddelelse om de foreslåede ændringer til de i konventionen deltagende stater med anmodning om at blive underrettet. Såfremt deltagerstaterne ønsker en konference med det formål at behandle og stemme om forslagene. Hvis mindst en tredjedel af deltagerstaterne ønsker en sådan konference, skal generalsekretæren sammenkalde konferencen under De forenede Nationers auspicer. Enhver ændring, der vedtages af et flertal af de stater, der er til stede og afgiver deres stemme ved konferencen, skal forelægges De forenede Nationers generalforsamling til godkendelse.

2. Ændringer træder i kraft, når de er godkendt af De forenede Nationers generalforsamling og vedtages med to tredjedels flertal af de i denne konvention deltagende stater i overensstemmelse med deres respektive forfatningsmæssige regler.

3. Når ændringer træder i kraft, er de bindende for de deltagerstater, som har godkendt dem, medens de øvrige deltagerstater stadig er bundet af bestemmelserne i denne konvention og eventuelle tidligere ændringer, som de har godkendt.

Artikel 52

Uanset de meddelelser, der afgives i henhold til artikel 48, stk. 5, underretter Den forenede Nationers generalsekretær alle de i stk. 1 i samme artikel omhandlede stater om:

- a) undertegnelser, ratifikationer og tiltrædelser i henhold til artikel 48;
- b) datoen for denne konventions ikrafttræden i henhold til artikel 49, samt datoen for enhver ændrings ikrafttræden i henhold til artikel 51.

Artikel 53

1. Denne konvention, hvis engelske, franske, kinesiske, russiske og spanske tekst har samme gyldighed, skal deponeres i De forenede Nationers arkiv.

2. De forenede Nationers generalsekretær skal fremsende bekræftede genparter af denne konvention til samtlige de i artikel 48 omhandlede stater.

TIL BEKRÆFTELSE HERAF har undertegnede, som af deres respektive regeringer er behørigt bemyndiget hertil, undertegnet denne konvention, åbnet for undertegnelse i New York den nittende december nitten hundrede og seksogtres.

- (Underskrifter) Oversættelse.

VALGFRI PROTOKOL TIL DEN INTERNATIONALE KONVENTION OM BORGERLIGE OG POLITISKE RETTIGHEDER

De i denne protokol deltagende stater, som

finder, at det for yderligere at fremme formålene med konventionen om borgerlige og politiske rettigheder (herefter benævnt konventionen) og gennemførelsen af dens bestemmelser ville være formålstjenligt at gøre det muligt for den i medfør af konventionens afsnit IV oprettede menneskerettighedskomite (herefter benævnt komiteen) i overensstemmelse med denne protokol at modtage og behandle henvendelser fra enkeltpersoner, der hævder at være ofre for krænkelse af nogen af de i konventionen anførte rettigheder,

er blevet enige om følgende:

Artikel 1

En i konventionen deltagende stat, som tilslutter sig denne protokol, anerkender komiteens kompetence til at modtage og behandle henvendelser fra enkeltpersoner, som er undergivet dens jurisdiktion, og som hævder at være ofre for krænkelse fra den pågældende deltagerstats side af nogen af de i konventionen nævnte rettigheder. Komiteen kan ikke modtage henvendelser, der vedrører en stat, som er deltager i konventionen, men ikke har tilsluttet sig denne protokol.

Artikel 2

Med forbehold af bestemmelserne i artikel 1 kan enkeltpersoner, der hævder, at nogen af deres i konventionen opregnede rettigheder er blevet krænket, og som har udtømt alle de retsmidler, der står til rådighed i deres hjemland, indgive en skriftlig henvendelse til behandling i komiteen.

Artikel 3

Komiteen skal afvise enhver henvendelse i henhold til denne protokol, når henvendelsen er anonym, eller når komiteen anser den for at være et misbrug af retten til at foretage sådanne henvendelser eller for at være uforenelig med konventionens bestemmelser.

Artikel 4

1. Med forbehold af bestemmelserne i artikel 3 skal komiteen gøre den deltagerstat, som hævdes at krænke en bestemmelse i konventionen, bekendt med henvendelsen, som komiteen modtager i henhold til denne protokol.

2. Inden seks måneder skal den pågældende stat tilstille komiteen en skriftlig redegørelse eller udtalelse, som belyser sagen og angiver de eventuelle foranstaltninger, staten måtte have truffet.

Artikel 5

1. Komiteen skal behandle henvendelser, der modtages i henhold til denne protokol, under hensyntagen til alle skriftlige oplysninger, som klageren og den pågældende deltagerstat har stillet til dens rådighed.

2. Komiteen må ikke behandle en henvendelse fra en enkeltperson, medmindre den har sikret sig:

- a) at samme sag ikke er genstand for behandling efter andre regler om international undersøgelse eller bilæggelse;
- b) at den pågældende har udtømt alle de retsmidler, der står til rådighed i hjemlandet. Dette gælder dog ikke, hvis anvendelsen af retsmidlerne trækker urimeligt i langdrag.

3. Komiteen træder sammen for lukkede døre, når den behandler henvendelser i henhold til denne protokol.

4. Komiteen underretter den pågældende deltagerstat og klageren om sine synspunkter.

Artikel 6

Komiteen medtager i sin årlige beretning i henhold til konventionens artikel 45 en oversigt over sin virksomhed i henhold til denne protokol.

Artikel 7

Indtil opnåelsen af de mål, som er opstillet i den på De forenede Nationers generalforsamling den 14. december 1960 vedtagne resolution 1514 (XV), og som angår erklæringen om tilståelse af uafhængighed til kolonier og kolonibefolkninger, begrænser denne protokols bestemmelser på ingen måde den klageret, der er indrømmet disse befolkninger i De forenede Nationers pagt og i andre internationale konventioner og dokumenter, som henhører under De forenede Nationer og særorganisationerne.

Artikel 8

1. Denne protokol kan undertegnes af enhver stat, som har undertegnet konventionen.
2. Denne protokol kan ratificeres af enhver stat, som har ratificeret eller tiltrådt konventionen. Ratifikationsinstrumenter deponeres hos De forenede Nationers generalsekretær.
3. Denne protokol kan tiltrædes af enhver stat, som har ratificeret eller tiltrådt konventionen.
4. Tiltrædelse sker ved deponering af et tiltrædelsesinstrument hos De forenede Nationers generalsekretær.
5. De forenede Nationers generalsekretær underretter samtlige stater, som har undertegnet eller tiltrådt denne protokol, om deponeringen af ethvert ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument.

Artikel 9

1. Under forbehold af konventionens ikrafttræden træder denne protokol i kraft tre måneder efter, at det tiende ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument er deponeret hos De forenede Nationers generalsekretær.
2. For enhver stat, der ratificerer eller tiltræder denne protokol efter deponeringen af det tiende ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument, træder denne protokol i kraft tre måneder efter datoen for deponeringen af dens eget ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument.

Artikel 10

Denne protokols bestemmelser finder uden nogen begrænsning eller undtagelse anvendelse på alle dele af forbundsstater.

Artikel 11

1. Enhver i denne protokol deltagende stat kan stille ændringsforslag og indsende dem til De forenede Nationers generalsekretær. Denne skal derefter give meddelelse om de foreslåede ændringer til de i protokollen deltagende stater med anmodning om at blive underrettet, såfremt staterne ønsker en konference af deltagerstaterne med det formål at behandle og stemme om forslagene. Hvis mindst en tredjedel af deltagerstaterne ønsker en sådan konference, skal generalsekretæren sammenkalde konferencen under De forenede Nationers auspicer. Enhver ændring, der vedtages af et flertal af de deltagerstater, der er tilstede og afgiver deres stemme ved konferencen, skal forelægges De forenede Nationers generalforsamling til godkendelse.
2. Ændringer træder i kraft, når de er godkendt af De forenede Nationers generalforsamling og vedtaget med to tredjedels flertal af deltagerne i denne protokol i overensstemmelse med deres respektive forfatningsmæssige regler.
3. Når ændringer træder i kraft, er de bindende for de deltagerstater, som har godkendt dem, medens de øvrige deltagerstater stadig er bundet af bestemmelserne i denne protokol og eventuelle tidligere ændringer, som de har godkendt.

Artikel 12

1. Enhver deltagerstat kan når som helst opsige denne protokol ved en skriftlig meddelelse stilet til De forenede Nationers generalsekretær. Opsigelsen træder i kraft tre måneder efter, at generalsekretæren har modtaget meddelelsen.

2. En opsigelse har ingen indflydelse på den fortsatte anvendelse af denne protokols bestemmelser på enhver henvendelse, der foretages i henhold til artikel 2, for opsigelsen træder i kraft.

Artikel 13

Foruden at udsende meddelelser i henhold til denne protokols artikel 8. stk. 5, underretter De forenede Nationers generalsekretær samtlige de i konventionens artikel 48. stk. 1. omhandlede stater om:

- a) undertegnelser, ratifikationer og tiltrædelser i henhold til artikel 8;
- b) datoen for denne protokols ikrafttræden i henhold til artikel 9 samt datoen for eventuelle ændrings ikrafttræden i henhold til artikel 11;
- c) opsigelser i henhold til artikel 12.

Artikel 14

1. Denne protokol, hvis engelske, franske, kinesiske, russiske og spanske tekst har samme gyldighed, deponeres i De forenede Nationers arkiv.

2. De forenede Nationers generalsekretær fremsender bekræftede genparter af denne protokol til samtlige de i konventionens artikel 48 omhandlede stater.

III. BEKRÆFTELSE HERAF har undertegnede, som af deres respektive regeringer er behørigt bemyndiget hertil, undertegnet denne protokol, åbnet for undertegnelse i New York den nitende december nitten hundrede og seksogtres.

- (Underskrifter)

Danmarks ratifikationsinstrument deponeredes den 6. januar 1972 hos De forenede Nationers generalsekretær, og konventionen trådte i medfør af artikel 49. stk. 1 i kraft for Danmark og følgende lande den 23. marts 1976:

Barbados, Den bjelorusiske socialistiske Sovjetrepublik, Bulgarien, Chile, Columbia, Costa Rica, Cypern, Ecuador, Finland, Irak, Iran, Jamaica, Jordan, Jugoslavien, Kenya, Libanon, Libyen, Madagascar, Mali, Mauritius, Den mongolske Folkerepublik, Norge, Rumænien, Rwanda, De socialistiske Sovjetrepublikkers Union, Sverige, Syrien, Tjekkoslaviet, Tunesien, Den tyske demokratiske Republik, Forbundsrepublikken Tyskland (incl. Land Berlin), Den ukrainske socialistiske Sovjetrepublik, Ungarn og Uruguay.

Der er ved ratifikationen eller tiltrædelsen taget forbehold og afgivet erklæringer som følger:

Danmark: Forbehold over for kravet i artikel 10. stk. 3. 2. punktum, om at unge lovovertrædere skal holdes adskilt fra voksne, artikel 14. stk. 1, vedrørende offentlig rettergang, artikel 14. stk. 5, vedrørende fornyet prøvelse af domfældelse og retsfølge i straffesager, artikel 14. stk. 7, vedrørende genoptagelse af straffesager, der er endt med trifindende dom, samt artikel 20. stk. 1, vedrørende forbud mod propaganda for krig. Erklæring i henhold til artikel 41 om, at Danmark for en toårig periode regnet fra konventionens ikrafttrædelsesdato anerkender den i artiklen nævnte menneskerettighedskomitets kompetence til at behandle klager fra en deltagerstat mod en anden.

Barbados: Forbehold om indtil videre ikke fuldt ud at opfylde artikel 14. stk. 3 d), vedrørende gratis juridisk bistand for tiltalte i straffesager.

Finland: Forbehold over for artikel 9. stk. 3, vedrørende forpligtelsen til ufortøvet at fremstille en arresteret eller en person, der tilbageholdes som sigtet, for en dommer, artikel 10. stk. 2 b) og stk. 3, vedrørende forpligtelsen til at holde unge tiltalte og lovovertrædere adskilt fra voksne, artikel 13 vedrørende udlændinges retsstilling i forbindelse med udvisning, artikel 14. stk. 1, vedrørende forpligtelsen til at offentliggøre enhver dom, artikel 14. stk. 3 d), vedrørende en tiltalts ret til juridisk bistand, artikel 14. stk. 7, vedrørende genoptagelse af straffesager til skade for domfældte personer samt artikel 20. stk. 1, vedrørende forbud mod propaganda for krig. Erklæring i henhold til artikel 41 om, at Finland anerkender menneskerettighedskomiteens kompetence til at behandle klager fra en deltagerstat mod en anden.

Norge: Forbehold over artikel 6. stk. 4, vedrørende enhver dødsdoms ret til at søge benådning eller forvandling af straffen, artikel 10. stk. 2 b) og stk. 3, vedrørende forpligtelsen til at holde unge tiltalte og lovovertrædere adskilt fra voksne, artikel 14. stk. 5 og 7, vedrørende diverse retssikkerhedsgarantier samt artikel 20. stk. 1, vedrørende forbud mod propaganda for krig. Erklæring i henhold til artikel 41 om, at Norge anerkender menneskerettighedskomiteens kompetence til at behandle klager fra en deltagerstat mod en anden.

Sverige: Forbehold over for artikel 10. stk. 3, vedrørende forpligtelsen til at holde unge lovovertrædere adskilt fra voksne, artikel 14. stk. 7, vedrørende genoptagelse af straffesager samt artikel 20. stk. 1, vedrørende forbud mod propaganda for krig. Erklæring i henhold til artikel 41 om, at Sverige anerkender menneskerettighedskomiteens kompetence til at behandle klager fra en deltagerstat mod en anden.

Forbundsrepublikken Tyskland: Fortolkningserklæring vedrørende artiklerne 19, 21 og 22 sammenholdt med artikel 2, stk. 1. Forbehold over for artikel 14, stk. 3 d), vedrørende en tiltalts ret til at være til stede ved pådømmelsen i højere instans, artikel 14, stk. 5, vedrørende fornyet prøvelse af domfældelse og retsfølge i straffesager samt artikel 15, stk. 1, vedrørende straf i tilfælde, hvor der efter lovovertrædelsens begåelse er fastsat en mildere straf.

Bestemmelserne i konventionens artikel 41 vedrørende menneskerettighedskomiteens kompetence til at behandle klager fra en deltagerstat mod en anden træder i kraft, når ti af de i konventionen deltagende stater har afgivet erklæring i henhold til artiklens stk. 1.

Den tilhørende valgfri protokol om menneskerettighedskomiteens kompetence til at behandle henvendelser fra enkeltpersoner er foruden af Danmark blevet ratificeret eller tiltrådt af følgende lande:

Barbados, Colombia, Costa Rica, Ecuador, Finland, Jamaica, Madagascar, Mauritius, Norge, Sverige og Uruguay.

Protokollen træder i medfør af dens artikel 9, stk. 1, i kraft for Danmark og nævnte lande samtidig med konventionen den 23. marts 1976.

Danmark, Norge og Sverige har ratificeret protokollen med det forbehold, at bestemmelserne i artikel 5, stk. 2 a), skal forstås således, at den i medfør af konventionens artikel 28 forudsatte komitee ej heller må behandle en henvendelse fra en enkeltperson, medmindre komiteen har sikret sig, at den samme sag ikke har været genstand for behandling efter andre regler om international undersøgelse eller bilæggelse.

Udenrigsministeriet, den 29. marts 1976.

K. B. Andersen.